

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1961

Vyhlásené: 8. 12. 1961 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 08. 2004 do: 31. 12. 2004

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

140

TRESTNÝ ZÁKON

zo dňa 29. novembra 1961

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

ÚČEL ZÁKONA

§ 1

Účelom Trestného zákona je chrániť práva a oprávnené záujmy fyzických osôb a právnických osôb, záujmy spoločnosti a ústavné zriadenie Slovenskej republiky.

§ 2

Prostriedky na dosiahnutie účelu trestného zákona sú hrozba trestami, ukladanie a výkon trestov a ochranné opatrenia.

DRUHÁ HLAVA

ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI

§ 3

Trestný čin

(1) Trestným činom je pre spoločnosť nebezpečný čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone.

(2) Čin, ktorého stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je nepatrný, nie je trestným činom, aj keď ináč vykazuje znaky trestného činu.

(3) Pre trestnosť činu treba úmyselné zavinenie, ak neustanovuje tento zákon výslovne, že postačí zavinenie z nedbanlivosti.

(4) Stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť je určovaný najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchatela, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou.

Zavinenie

§ 4

Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

- b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ich spôsobí, bol s tým uzrozumený.

§ 5

Trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel'

- a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo
- b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

§ 6

Na prifažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa prihliadne

- a) ak ide o ťažší následok, aj vtedy, keď ho páchatel' zaviniť z nedbanlivosti, vyjmúc prípady, že tento zákon vyžaduje aj tu zavinenie úmyselné,
- b) ak ide o inú skutočnosť, aj vtedy, keď o nej páchatel' nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, vyjmúc prípady, v ktorých tento zákon vyžaduje, aby o nej páchatel' vedel.

§ 7

Príprava na trestný čin

(1) Konanie nebezpečné pre spoločnosť, ktoré záleží v organizovaní obzvlášť závažného (§ 41 ods. 2) trestného činu, v zadavažovaní alebo prispôsobovaní prostriedkov alebo nástrojov na jeho spáchanie, v spolčení, zhluknutí, v návode alebo v pomoci na taký trestný čin alebo v inom úmyselnom vytváraní podmienok pre jeho spáchanie, je prípravou na trestný čin, ak nedošlo k pokusu ani dokonaniu trestného činu.

(2) Príprava na trestný čin je trestná podľa trestnej sadzby ustanovenej na trestný čin, ku ktorému smerovala, ak tento zákon v osobitnej časti neustanovuje niečo iné.

(3) Trestnosť prípravy na trestný čin zaniká, ak páchatel' dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, alebo
- b) urobil o príprave na trestný čin oznámenie v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, mohlo byť ešte odstránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

(4) Ustanovením odseku 3 však nie je dotknutá trestnosť páchatel'a za iný dokonaný trestný čin, ktorý už týmto svojím konaním spáchal.

§ 8

Pokus trestného činu

(1) Konanie nebezpečné pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu a ktorého sa páchatel' dopustil v úmysle spáchať trestný čin, je pokusom trestného činu, ak k dokonaniu trestného činu nedošlo.

(2) Pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej na dokonaný trestný čin.

(3) Trestnosť pokusu trestného činu zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania potrebného na dokonanie trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, alebo
- b) urobil o pokuse trestného činu oznámenie v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, mohlo byť ešte odstránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

(4) Ustanovením odseku 3 však nie je dotknutá trestnosť páchatela za iný dokonaný trestný čin, ktorý už týmto svojim konaním spáchal.

Páchatel, spolupáchatel a účastník trestného činu

§ 9

(1) Páchatelom trestného činu je, kto trestný čin spáchal sám.

(2) Ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb, zodpovedá každá z nich, ako by trestný čin spáchala sama (spolupáchatelia).

§ 10

(1) Účastníkom na dokonanom trestnom čine alebo jeho pokuse je, kto úmyselne

- a) zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor),
- b) naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca),
- c) poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom prispieť po trestnom čine (pomocník).

(2) Na trestnú zodpovednosť a trestnosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti a trestnosti páchatela, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

§ 11

Vek

Kto v čase spáchania činu nedovršil pätnásť rok svojho veku, nie je trestne zodpovedný.

§ 12

Nepričetnosť

Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu nemohol rozpoznať jeho nebezpečnosť pre spoločnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný.

§ 13

Nutná obrana

Čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom. Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku.

§ 14 **Krajná núdza**

Čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom, nie je trestným činom. Nejde o krajnú núdzu, ak bolo možné toto nebezpečenstvo za daných okolností odvrátiť ináč alebo spôsobený následok je zrejme rovnako závažný alebo ešte závažnejší ako ten, ktorý hrozil.

§ 15 **Oprávnené použitie zbrane**

Trestný čin nespácha, kto použije zbraň v medziach splnomocnenia príslušných zákonných predpisov.

§ 15a **Výkon práv a povinností**

(1) Čin ináč trestný nie je trestným činom, ak ide o výkon práv a povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu alebo z plnenia pracovných či iných úloh, ak spôsob výkonu práv a povinností neodporuje všeobecne záväznému právnemu predpisu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na trestné činy genocídia (§ 259) a zločinu proti ľudskosti (§ 259b).

§ 15b **Súhlas poškodeného**

(1) Čin ináč trestný nie je trestným činom, ak bol vykonaný so súhlasom poškodeného a nesmeruje proti jeho životu alebo zdraviu. Nejde o súhlas poškodeného, ak súhlas nebol daný vopred, nebol vážny a dobrovoľný alebo ak v súvislosti s ním bol spáchaný iný trestný čin.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak zo znenia skutkovej podstaty trestného činu vyplýva, že čin má byť trestný aj vtedy, keď bol daný súhlas poškodeného podľa odseku 1.

§ 15c **Plnenie úlohy agenta**

(1) Čin ináč trestný nie je trestným činom, ak ním agent ustanovený na plnenie úloh pri odhaľovaní trestných činov a pri zisťovaní ich páchatelov ohrozí alebo poruší záujem chránený týmto zákonom len preto, že bol k tomu donútený zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, v ktorej pôsobí, alebo ak spácha taký čin v dôvodnej obave o život alebo zdravie svojej alebo blízkej osoby.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak agent spácha trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), vojnovnej zrady (§ 114), všeobecného ohrozenia podľa § 179 ods. 2 alebo 3, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlčenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, vraždy (§ 219), znásilnenia (§ 241), sexuálneho zneužívania (§ 242 a 243), genocídia (§ 259), perzekúcie obyvateľstva podľa § 263a ods. 3, trestný čin proti mieru podľa § 1 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru alebo ak spácha čin uvedený v odseku 1 na osobe mladšej ako osemnásť rokov, alebo ak ním spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

TRETIA HLAVA

PÔSOBNOSŤ TRESTNÝCH ZÁKONOV

§ 16

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatela priaznivejšie.

(2) Páchatelovi možno uložiť vždy len taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje.

(3) O ochrannom opatrení sa rozhodne vždy podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

§ 17

(1) Podľa slovenského zákona sa posudzuje trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na území republiky.

(2) Trestný čin sa považuje za spáchaný na území republiky,

- a) ak sa páchatel tu dopustil konania, aj keď porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom nastalo alebo malo nastať celkom alebo sčasti v cudzine, alebo
- b) ak tu páchatel porušil alebo ohrozil záujem chránený týmto zákonom alebo ak mal tu nastať aspoň sčasti taký následok, aj keď sa konania dopustil v cudzine.

(3) Podľa slovenského zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na palube slovenskej lode alebo slovenského lietadla mimo územia republiky. Miesto spáchania takého činu sa posudzuje obdobne podľa odseku 2.

§ 18

Podľa slovenského zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý v cudzine spáchal občan Slovenskej republiky alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, alebo cudzí štátny príslušník, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 19

Podľa slovenského zákona sa posudzuje trestnosť rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), terorizmu (§ 94), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), uvádzania falšovaných a pozmenených peňazí (§ 141), výroby a držby falšovateľského náčinia (§ 142), útoku na štátny orgán podľa § 153, útoku na verejného činiteľa podľa § 155, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 2, nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovania s nimi (§ 186 a 187), nedovolennej výroby a držby jadrových materiálov a vysokorizikových chemických látok (§ 187a a 188), genocídia (§ 259), zločinu proti ľudskosti (§ 259b), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), vojnovkej krutosti (§ 263), perzekúcie obyvateľstva (§ 263a), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 264), zneužívania medzinárodne uznávaných a štátnych znakov (§ 265) a trestného činu proti mieru podľa § 1 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru, aj vtedy, ak taký trestný čin spáchal v cudzine cudzí štátny príslušník alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 20

(1) Podľa slovenského zákona sa posudzuje trestnosť činu spáchaného v cudzine cudzím štátnym príslušníkom alebo osobou bez štátnej príslušnosti, ktorá nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, aj vtedy,

- a) keď je čin trestný i podľa zákona účinného na území, kde bol spáchaný, a
- b) keď páchatel bol chytený na území republiky a nebol vydaný na trestné stíhanie cudziemu štátu.

(2) Páchatelovi však nemožno uložiť trest prísnejší, než aký ustanovuje zákon štátu, na území ktorého bol trestný čin spáchaný.

§ 20a

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa slovenského zákona aj vtedy, ak to ustanovuje vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) Ustanovenia § 17 až 20 sa nepoužijú, ak to nepripúšťa vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 21

(1) Občan Slovenskej republiky nemôže byť vydaný cudziemu štátu na trestné stíhanie ani na výkon trestu; to neplatí, ak vyhlásená medzinárodná zmluva alebo rozhodnutie medzinárodnej organizácie, ktorými je Slovenská republika viazaná, ustanovuje povinnosť vydať vlastného občana alebo ak tak ustanovuje osobitný zákon.

(2) Trestný rozsudok cudzieho štátu nemôže byť vykonaný na území republiky ani tu mať iné účinky, ak vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje nič iné.

§ 22

(1) Ak pre ten istý skutok bol páchatel v cudzine vo väzbe alebo potrestaný orgánom cudzieho štátu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe alebo vykonaný trest do trestu uloženého slovenským súdom, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Obdobne súd postupuje, ak uložil páchatelovi trest úhrnný alebo súhrnný (§ 35).

(2) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu uloženého v cudzine (odsek 1) možné, a to najmä preto, že v cudzine bol vykonaný celkom alebo sčasti trest takého druhu, aký tento zákon nepozná, súd prihliadne na túto skutočnosť pri určení druhu trestu, prípadne jeho výmery.

ŠTVRTÁ HLAVA

TRESTY

Prvý oddiel

Spoločné ustanovenia o trestoch

§ 23

Účel trestu

(1) Účelom trestu je chrániť spoločnosť pred páchatelmi trestných činov, zabrániť odsúdenému v ďalšom páchaní trestnej činnosti a vychovať ho k tomu, aby viedol riadny život, a tým výchovne pôsobil aj na ostatných členov spoločnosti.

(2) Výkonom trestu nesmie byť ponížená ľudská dôstojnosť.

Upustenie od potrestania

§ 24

(1) Od potrestania páchatela, ktorý spáchal trestný čin menšej nebezpečnosti pre spoločnosť, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, možno upustiť,

- a) ak vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život páchatela možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu, alebo
- b) ak súd prijme záruku za nápravu páchatela a má za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného trestného činu a osobu páchatela sa uloženie trestu nejaví nevyhnutným.

(2) Ak súd upustil od potrestania, hľadá sa na páchatela, ako by nebol odsúdený.

§ 25

Súd môže upustiť od potrestania aj vtedy, keď páchatel spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a súd má za to, že ochranné liečenie (§ 72), ktoré zároveň ukladá, zabezpečí nápravu páchatela a ochranu spoločnosti lepšie ako trest. Toto ustanovenie sa však nepoužije, ak si páchatel stav zmenšenej príčetnosti privodil, čo aj z nedbanlivosti, vplyvom návykovej látky.

Druhy trestov

§ 27

Za spáchané trestné činy môže súd uložiť len tieto tresty:

- a) odňatie slobody,
- b) stratu čestných titulov a vyznamenaní,
- c) stratu vojenskej hodnosti,
- d) zákaz činnosti,
- e) prepadnutie majetku,
- f) peňažný trest,
- g) prepadnutie vecí,
- h) vyhostenie,
- ch) zákaz pobytu.

§ 28

(1) Ak tento zákon v osobitnej časti ustanovuje na niektorý trestný čin niekoľko trestov, možno uložiť každý tento trest samostatne alebo i viac ich popri sebe. Popri treste, ktorý ustanovuje tento zákon vo všeobecnej časti (§ 43) alebo v osobitnej časti na niektorý trestný čin, možno uložiť aj iné tresty uvedené v § 27. Vyhostenie a zákaz pobytu možno uložiť samostatne, aj keď tento zákon v osobitnej časti taký trest neustanovuje.

(2) Nemožno však uložiť peňažný trest popri prepadnutí majetku.

Výnimočný trest

§ 29

(1) Výnimočným trestom sa rozumie jednak trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov, jednak trest odňatia slobody na doživotie. Výnimočný trest sa môže uložiť len za trestný čin, pri ktorom to tento zákon vo všeobecnej časti (§ 43) alebo v osobitnej časti dovoľuje. Ak súd uloží takýto trest, môže zároveň rozhodnúť, že doba výkonu disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia a umiestnenia do samoväzby sa na účely podmieneného prepustenia do doby výkonu trestu nezapočítava.

(2) Trest odňatia slobody nad pätnásť rokov až do dvadsiatich piatich rokov môže súd uložiť iba vtedy, ak stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť je veľmi vysoký a možnosť nápravy páchatela je obzvlášť sťažená; to neplatí, ak súd ukladá tento výnimočný trest podľa § 43 ods. 1, § 94 ods. 2, § 219 ods. 2 alebo § 259b ods. 2.

(3) Trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba páchatelovi podľa § 43 ods. 1 alebo páchatelovi, ktorý spáchal trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 2 alebo ktorý pri trestnom čine vlastizrady (§ 91), teroru podľa § 93 alebo § 93a ods. 3, terorizmu podľa § 94 ods. 2, všeobecného ohrozenia podľa § 179 ods. 3, genocídia (§ 259) alebo zločinu proti ľudskosti podľa § 259b ods. 2 zavinil smrť iného úmyselne, a to za podmienok, že

- a) stupeň nebezpečnosti takého trestného činu pre spoločnosť je mimoriadne vysoký vzhľadom na obzvlášť zavrhnutiahodný spôsob vykonania činu alebo na obzvlášť zavrhnutiahodnú pohnútku alebo na obzvlášť ťažký a ťažko napravitelný následok,
- b) uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a
- c) nie je nádej, že by páchatela bolo možné napraviť trestom odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov.

§ 30

(1) Ak súd uloží trest odňatia slobody na doživotie, môže zároveň rozhodnúť, že podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je prípustné, ak páchatel

- a) spáchal dva alebo viac obzvlášť závažných trestných činov,
- b) naplnil súčasne dve alebo viac okolností podmieňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby,
- c) spáchal trestný čin ako člen zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny, alebo
- d) bol už potrestaný za trestný čin uvedený v § 43.

(2) Osoba opätovne odsúdená na trest odňatia slobody na doživotie nesmie byť z výkonu tohto trestu podmienne prepustená.

Druhý oddiel

Všeobecné zásady pre ukladanie trestov

Výmera trestu

§ 31

(1) Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne na stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť (§ 3 ods. 4), na možnosť nápravy a pomery páchatela. Ak súd prijme záruku za nápravu páchatela, vezme do úvahy tiež výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol a uloží trest so zreteľom na túto okolnosť.

(2) Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne

- a) u spolupáchateľov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu,
- b) u organizátora, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchaní trestného činu,
- c) pri príprave na trestný čin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatela priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k jeho dokonaniu nedošlo.

(3) Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu alebo priťažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

§ 32

(1) Ak páchatel spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti, ktorý si, a to ani z nedbanlivosti, neprivodil vplyvom návykovej látky, prihliadne súd na túto okolnosť pri určení druhu trestu a jeho výmery.

(2) Ak má súd za to, že by vzhľadom na zdravotný stav takého páchatela bolo možno za súčasného uloženia ochranného liečenia (§ 72) dosiahnuť účel trestu i trestom kratšieho trvania, zníži trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nie súc viazaný obmedzením uvedeným v § 40 ods. 5, a uloží zároveň ochranné liečenie.

§ 33

Pri výmere trestu sa ako na poľahčujúcu okolnosť prihliadne najmä na to, že páchatel

- a) spáchal trestný čin v silnom rozrušení,
- b) spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých,
- c) spáchal trestný čin pod tlakom závislosti alebo podriadenosti,
- d) spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku,
- e) spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil,
- f) spáchal trestný čin odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany alebo krajnej núdze,
- g) viedol pred spáchaním trestného činu riadny život,
- h) pričínil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu,
- ch) trestný čin úprimne ľutoval,
- i) svoj trestný čin sám oznámil úradom, alebo
- j) pri objasňovaní svojej trestnej činnosti napomáhal príslušným orgánom alebo prispel k odhaleniu alebo usvedčeniu organizovanej skupiny, zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny.

§ 34

Pri výmere trestu sa ako na priťažujúcu okolnosť prihliadne najmä na to, že páchatel

- a) spáchal trestný čin z obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky,
- b) spáchal trestný čin surovým spôsobom, zákerne, so zvláštnou lstou alebo iným obdobným spôsobom,
- c) spáchal trestný čin využívajúc niečiu bezbrannosť, závislosť alebo podriadenosť,

- d) spáchal trestný čin za živej pohromy alebo inej udalosti vážne ohrozujúcej život, verejný poriadok alebo majetok,
- e) trestným činom porušil osobitnú povinnosť,
- f) trestným činom spôsobil vyššiu škodu,
- g) spáchal trestný čin ako organizátor, ako člen organizovanej skupiny alebo člen spolčenia,
- h) zvedol na trestný čin iného, najmä mladistvého,
- ch) trestný čin páchal alebo v ňom pokračoval po dlhší čas,
- i) spáchal viac trestných činov, alebo
- j) bol už pre trestný čin odsúdený; súd je oprávnený podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia nepokladať túto okolnosť za príťažujúcu.

Ukladanie trestov za viac trestných činov

§ 35

(1) Ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný; popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. Ak ustanovuje tento zákon na niektorý z takých trestných činov len trest odňatia slobody, nemôže byť úhrnným trestom iný z trestov uvedených v § 27 ako trest samostatný.

(2) Ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu a pri obzvlášť nebezpečnom recidivistovi o jednu polovicu; súd uloží páchatelovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať pätnásť rokov. Pri ukladaní výnimočného trestu odňatia slobody nad pätnásť do dvadsiatich piatich rokov nesmie horná hranica zvýšenej trestnej sadzby odňatia slobody prevyšovať dvadsaťpäť rokov. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

(3) Súd uloží súhrnný trest podľa zásad uvedených v odsekoch 1 a 2, keď odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatelovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu musí súd vysloviť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, straty vojenskej hodnosti, prepadnutia majetku alebo prepadnutia veci, ak taký trest bol vyslovený už skorším rozsudkom.

(4) Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatela hľadí, ako by nebol odsúdený.

§ 36

Ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal pred tým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov výnimočný trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov, rozumie sa takou najvyššou výmerou

doba dvadsiatich piatich rokov.

§ 37

Súd upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 alebo od uloženia ďalšieho trestu podľa § 36, ak má za to, že trest uložený skorším rozsudkom je dostatočný.

§ 38

Započítanie väzby a trestu

(1) Ak sa viedlo proti páchatelovi trestné konanie vo väzbe a dôjde v tomto konaní k jeho odsúdeniu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe do uloženého trestu, prípadne do trestu úhrnného alebo súhrnného, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Rovnako sa postupuje, ak súd upustí od uloženia súhrnného trestu alebo ďalšieho trestu podľa § 37.

(2) Ak bol páchatel súdom alebo iným orgánom potrestaný a došlo k jeho novému odsúdeniu pre ten istý skutok, započíta sa mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Obdobne postupuje súd, ak páchatelovi uložil úhrnný alebo súhrnný trest.

(3) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu (odsek 1 až 2) možné, prihliadne súd na túto skutočnosť pri určení druhu trestu, prípadne jeho výmery.

Tretí oddiel

Ukladanie a výkon jednotlivých trestov

Odňatie slobody

§ 39

(1) Trest odňatia slobody sa ukladá najviac na pätnásť rokov.

(2) Za trestné činy, pri ktorých horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody neprevyšuje jeden rok, možno uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody len za podmienky, že by vzhľadom na osobu páchatela uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu.

(3) Trest odňatia slobody sa vykonáva podľa osobitného zákona a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov v nápravno-výchovných ústavoch.¹⁾ Vo výkone trestu je odsúdený sústavne vychovávaný k tomu, aby viedol riadny život.

§ 39a

(1) Trest odňatia slobody v nápravno-výchovných ústavoch sa vykonáva diferencovane v troch nápravno-výchovných skupinách. Spôsob výkonu trestu v jednotlivých nápravno-výchovných skupinách upravuje osobitný zákon.

(2) Súd zaradí páchatela spravidla

- a) do prvej nápravno-výchovnej skupiny, ak nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,
- b) do druhej nápravno-výchovnej skupiny, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa neprihliadne, ak sa na páchatela pozerá, ako by nebol odsúdený,

c) do tretej nápravno-výchovnej skupiny, ak sa mu ukladá trest ako obzvlášť nebezpečnému recidivistovi (§ 41) alebo trest za niektorý z trestných činov uvedených v § 62.

(3) Súd môže zaradiť páchatela do inej nápravno-výchovnej skupiny, než do ktorej má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a na stupeň a povahu narušenia páchatela za to, že bude jeho náprava a prevýchova v inej skupine lepšie zaručená; do tretej nápravno-výchovnej skupiny zaradiť však vždy páchatela, ktorému bol uložený výnimočný trest.

§ 40

Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody

(1) Ak má súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela za to, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprímerane prísne a že možno účel trestu dosiahnuť i trestom kratšieho trvania, môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom.

(2) Súd môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby aj vtedy, ak odsudzuje páchatela za prípravu na trestný čin alebo za pokus trestného činu a vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu sa domnieva, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprímerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

(3) Súd môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby aj vtedy, ak odsudzuje páchatela, ktorý významnou mierou prispel k objasneniu trestného činu spáchaného v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny alebo napomáhal zabrániť spáchaniu trestného činu, ktorý v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny iný pripravoval alebo sa o jeho spáchanie pokúsil, ak vzhľadom na povahu a závažnosť ním spáchaného trestného činu má za to, že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

(4) Ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa, súd zníži trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatela, ktorý sa zvlášť výraznou mierou podieľal na objasnení trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody (§ 160), trestného činu podplácania (§ 161), trestného činu nepriamej korupcie (§ 162), trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a) alebo obzvlášť závažného úmyselného trestného činu (§ 41 ods. 2) spáchaného organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou alebo na zistení alebo usvedčení jeho páchatela tým, že poskytol v trestnom konaní dôkazy o takom trestnom čine, ak vzhľadom na povahu a závažnosť ním spáchaného trestného činu má za to, že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania; znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby sa nesmie voči organizátorovi alebo návodcovi trestného činu, o ktorom poskytol dôkazy v trestnom konaní.

(5) Pri znížení trestu odňatia slobody podľa odseku 1 alebo 2 nemožno uložiť trest

- a) pod päť rokov, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň dvanásť rokov,
- b) pod tri roky, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň osem rokov,
- c) pod jeden rok, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň päť rokov.

Ukladanie trestu odňatia slobody obzvlášť nebezpečnému recidivistovi

§ 41

(1) Páchatel, ktorý znova spáchal obzvlášť závažný úmyselný trestný čin, hoci už bol pre taký

alebo iný obzvlášť závažný úmyselný trestný čin potrestaný, považuje sa za obzvlášť nebezpečného recidivistu, ak táto okolnosť pre svoju závažnosť, najmä vzhľadom na dĺžku času, ktorá uplynula od posledného odsúdenia, podstatne zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť.

(2) Obzvlášť závažnými trestnými činmi sú trestné činy uvedené v § 62 a tie úmyselné trestné činy, na ktoré tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov.

§ 42

(1) Horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody ustanovená v tomto zákone sa u obzvlášť nebezpečného recidivistu zvyšuje o jednu tretinu. Obzvlášť nebezpečnému recidivistovi súd uloží trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody.

(2) Horná hranica trestnej sadzby nesmie ani po zvýšení podľa odseku 1 prevyšovať pätnásť rokov. Pri ukladaní výnimočného trestu odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov nesmie horná hranica prevyšovať dvadsaťpäť rokov.

(3) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak súd postupuje pri ukladaní úhrnného trestu alebo súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2.

§ 43

(1) Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin teroru (§ 93, § 93a), terorizmu (§ 94), nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 2 až 5 alebo § 171b ods. 2 alebo 3, všeobecného ohrozenia podľa § 179, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlčenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny (§ 180c), založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a), nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu, prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 2 až 7, výroby detského pornografického diela (§ 205b), týrania blízkej osoby a zverenej osoby (§ 215), obchodovania s deťmi podľa § 216a ods. 2 alebo 3 alebo § 216b, vraždy (§ 219), ublíženia na zdraví podľa § 222, zavlčenia do cudziny (§ 233), lúpeže (§ 234), brania rukojemníka (§ 234a), vydierania podľa § 235 ods. 2 alebo 3, hrubého nátlaku podľa § 235a alebo § 235b ods. 2 až 5, znásilnenia (§ 241), sexuálneho násillia (§ 241a), sexuálneho zneužívania podľa § 242 ods. 2 až 4 alebo obchodovania s ľuďmi (§ 246), hoci už bol za takéto trestné činy dvakrát potrestaný a trest aspoň sčasti vykonal, uloží mu trest odňatia slobody na doživotie, ak sú splnené podmienky podľa § 29 ods. 3; inak mu uloží trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov, ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa. Súd však nemôže takému páchatel'ovi uložiť trest odňatia slobody pod dvadsať rokov.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu, prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 2 písm. c), ak ide o páchatel'a, ktorý opätovne spáchal trestný čin podľa § 187 ods. 1 písm. d).

§ 46

Strata čestných titulov a vyznamenaní

(1) Súd môže uložiť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, ak odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody najmenej na dva roky.

(2) Súd môže uložiť tento trest aj pri kratšom nepodmienečnom treste odňatia slobody alebo pri inom treste, ak to vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu vyžaduje ochrana povolania, ktoré páchatel' vykonával v čase spáchania trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený.

(3) Strata čestných titulov a vyznamenaní spočíva v tom, že odsúdený stráca vyznamenania,

čestné uznania, vedecké a umelecké hodnosti a iné čestné tituly udelené podľa vnútroštátnych predpisov, ako aj právo nosiť cudzozemské vyznamenania a používať cudzozemské tituly.

§ 47

Strata vojenskej a inej hodnosti

(1) Súd môže uložiť trest straty vojenskej a inej hodnosti, ak odsudzuje páchatela, ktorý je nositeľom takej hodnosti, za úmyselný trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody najmenej na dva roky.

(2) Súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom nepodmienečnom treste odňatia slobody alebo popri inom treste, ak odsudzuje páchatela, ktorý je príslušníkom ozbrojených síl alebo príslušníkom ozbrojeného zboru, a ak to vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu vyžaduje disciplína a poriadok v ozbrojených silách alebo ozbrojenom zbore.

(3) Strata vojenskej a inej hodnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému znižuje hodnosť vo vojsku na hodnosť vojaka, a ak ide o príslušníka iného ozbrojeného zboru, odníma sa mu hodnosť v tomto zbore.

Zákaz činnosti

§ 49

(1) Súd môže uložiť trest zákazu činnosti na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

(2) Trest zákazu činnosti ako trest samostatný môže súd uložiť len v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje a ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosti nápravy páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(3) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti sa nezapočítava doba výkonu trestu odňatia slobody; započítava sa však doba, po ktorú bolo páchatelovi pred právoplatnosťou rozsudku oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, v súvislosti s trestným činom odňaté podľa osobitných predpisov alebo na základe opatrenia štátneho orgánu nesmel už túto činnosť vykonávať.

§ 50

(1) Trest zákazu činnosti záleží v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

(2) Ak bol trest zákazu činnosti vykonaný, hľadí sa na páchatela, ako by nebol odsúdený.

Prepadnutie majetku

§ 51

(1) Súd môže vzhľadom na okolnosti spáchaného trestného činu a pomery páchatela uložiť trest prepadnutia majetku, ak páchatela odsudzuje na výnimočný trest alebo ak ho odsudzuje na nepodmienečný trest odňatia slobody za závažný úmyselný trestný čin, ktorým páchatel získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez podmienok odseku 1 môže súd uložiť trest prepadnutia majetku iba v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje; ako samostatný trest môže sa trest

prepadnutia majetku uložiť, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a na osobu páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

§ 52

(1) Prepadnutie majetku postihuje celý majetok odsúdeného alebo tú jeho časť, ktorú súd určí; prepadnutie sa však nevzťahuje na prostriedky alebo veci, ktoré sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb odsúdeného alebo osôb, o ktorých výživu alebo výchovu je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

(2) Výrokom o prepadnutí majetku zaniká zákonné majetkové spoločenstvo.

(3) Vlastníkom prepadnutého majetku sa stáva štát.

Peňažný trest

§ 53

(1) Peňažný trest vo výmere od 5 000 Sk do 5 000 000 Sk môže súd uložiť, ak páchatel úmyselnou trestnou činnosťou získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd uložiť peňažný trest v prípade, ak tento zákon v osobitnej časti

a) uloženie tohto trestu dovoľuje, alebo

b) ho ukladá za trestný čin, pri ktorom horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody neprevyšuje päť rokov a vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchatela trest odňatia slobody neukladá.

(3) Ako samostatný trest môže byť peňažný trest uložený, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(4) Súd môže určiť, že peňažný trest sa zaplatí v primeraných mesačných splátkach.

§ 54

(1) Pri výmere peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchatela; peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že by bol nevyhnutný.

(2) Vymožená suma peňažného trestu pripadá štátu.

(3) Ak súd ukladá peňažný trest, ustanoví pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na päť rokov. Náhradný trest nesmie však ani spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať zákonom dovolenú hornú hranicu trestnej sadzby.

(4) Ak by náhradný trest presiahol hranicu uvedenú v odseku 3 alebo ak je peňažný trest ukladáný popri výnimočnom treste, súd náhradný trest neuloží.

(5) Na páchatela, ktorému bol uložený peňažný trest ako trest samostatný, sa hľadí, akoby nebol odsúdený, ak trest riadne vykoná alebo ak sa od jeho výkonu alebo jeho zvyšku upustilo.

Prepadnutie veci

§ 55

(1) Súd uloží trest prepadnutia veci,

- a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,
- b) ktorá bola určená na spáchanie trestného činu,
- c) ktorú páchatel získal trestným činom alebo ako odmenu zaň, alebo
- d) ktorú páchatel nadobudol za vec uvedenú pod písm. c).

(2) Ak vec uvedená v odseku 1 nie je dosiahnuteľná alebo identifikovateľná, alebo je zmiešaná s majetkom páchatela, alebo s majetkom inej osoby získaným v súlade so zákonom, môže súd uložiť prepadnutie hodnoty, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

(3) Nedosiahnuteľnou vecou sa rozumie vec zničená, poškodená, stratená, odcudzená, urobená neupotrebitelnou, spotrebovaná, ukrytá, prevedená na inú osobu alebo inak odstránená alebo ušetrené náklady.

(4) Vecou podľa odsekov 1 až 3 sa rozumejú aj príjmy z trestného činu, ako aj zisky, úroky a iné úžitky z týchto príjmov alebo vecí.

(5) Trest prepadnutia veci môže súd uložiť, len ak ide o vec patriacu páchatelovi.

(6) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak, na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(7) Na páchatela, ktorému bol uložený trest prepadnutia veci ako trest samostatný, sa hľadí, akoby nebol odsúdený, ak trest riadne vykoná.

(8) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak

- a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené prepadnutím veci,
- b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti činu alebo
- c) súd upustil od potrestania páchatela.

§ 56

Trest prepadnutia veci môže súd uložiť ako trest samostatný len v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje a ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosti nápravy páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

§ 57

Vyhostenie

Ak to vyžaduje bezpečnosť osôb alebo majetku alebo iný všeobecný záujem, súd môže páchatelovi, ktorý nie je občanom Slovenskej republiky, občanom iného členského štátu Európskej únie alebo občanom iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore ani osobou, ktorej bolo priznané postavenie utečenca, uložiť trest vyhostenia z územia republiky, a to ako trest samostatný alebo aj popri inom treste.

Zákaz pobytu

§ 57a

(1) Súd môže uložiť trest zákazu pobytu na jeden rok až päť rokov za úmyselný trestný čin, ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchatela a miesto spáchania činu ochrana verejného poriadku, rodiny, zdravia, mravnosti alebo majetku; trest zákazu pobytu sa nemôže vzťahovať na miesto alebo obvod, v ktorom má páchatel' trvalý pobyt.

(2) Súd môže uložiť páchatel'ovi na dobu výkonu tohto trestu primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, ak mu tento trest neukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody.

(3) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu sa doba výkonu trestu odňatia slobody nezapočítava.

(4) Trest zákazu pobytu záleží v tom, že sa odsúdený nesmie po dobu výkonu tohto trestu zdržiavať na určitom mieste alebo v určitom obvode; na prechodný pobyt na takom mieste alebo v takom obvode v nevyhnutnej osobnej veci je potrebné povolenie.

§ 57b

(1) Trest zákazu pobytu sa môže uložiť ako samostatný trest za úmyselný trestný čin, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje tri roky, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(2) Na páchatela, ktorému bol uložený trest zákazu pobytu ako trest samostatný, sa hľadí, akoby nebol odsúdený, ak trest riadne vykoná a dodrží obmedzenia, ktoré mu súd uložil.

Štvrtý oddiel

Podmienečné odsúdenie, podmienečné prepustenie a upustenie od výkonu zvyšku niektorých trestov

Podmienečné odsúdenie

§ 58

(1) Súd môže podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky,

- a) ak vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu, alebo
- b) ak prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol má dôvodne za to, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu.

(2) Povolenie podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody sa netýka výkonu ostatných trestov uložených popri tomto treste.

§ 59

(1) Pri podmienečnom odsúdení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov; skúšobná doba začína sa právoplatnosťou rozsudku.

(2) Podmienečne odsúdenému môže súd uložiť primerané obmedzenia alebo povinnosti smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu má tiež uložiť, aby podľa svojich síl

nahradiť škodu, ktorú trestným činom spôsobil.

(3) Doba, po ktorú podmienčne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, započítava sa do skúšobnej doby novourčenej pri podmienčnom odsúdení pre ten istý skutok alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení úhrnného alebo súhrnného trestu.

§ 60

(1) Ak podmienčne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, súd vysloví, že sa osvedčil; ináč rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest vykoná.

(2) Ak záruku za nápravu podmienčne odsúdeného odvolal ten, kto ju poskytol, súd preskúma jeho správanie v priebehu skúšobnej doby, a ak zistí, že podmienčné odsúdenie neplní svoje poslanie, rozhodne, že sa trest vykoná; ináč podmienčné odsúdenie ponechá v platnosti.

(3) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by na tom mal podmienčne odsúdený vinu, má sa za to, že podmienčne odsúdený sa osvedčil.

(4) Ak sa vyslovilo, že sa podmienčne odsúdený osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil (odsek 3), hľadá sa na páchatela, ako by nebol odsúdený.

(5) Ak súd podľa odseku 1 alebo 2 rozhodne, že sa trest vykoná, rozhodne zároveň o spôsobe výkonu trestu.

Podmienčné prepustenie a podmienčné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu

§ 61

(1) Po výkone polovice uloženého alebo podľa rozhodnutia prezidenta republiky zmierneného trestu odňatia slobody môže súd odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

(2) Pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení prihliadne súd na to, do ktorej nápravno-výchovnej skupiny je odsúdený zaradený.

(3) Po výkone polovice trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu môže súd podmienčne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu nie je potrebný, alebo ak súd prijme záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného.

§ 62

(1) Osoba odsúdená za trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), terorizmu (§ 94), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), vojnovnej zrady (§ 114), falšovania a pozmeňovania peňazí a cenných papierov podľa § 140 ods. 2, 3 a 4, skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 5, neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 4, nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 2, 4, 5 a § 171b ods. 2 a 3 všeobecného ohrozenia podľa § 179 ods. 2, 3, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlčenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a, nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej

látky, jedu a prekursora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 4, 5 a 6, nedovolenej výroby a držby jadrových materiálov a vysokorizikových chemických látok podľa § 187a ods. 3, týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 2 až 5, vraždy (§ 219), lúpeže podľa § 234 ods. 2, 3, brania rukojevníka podľa § 234a ods. 3, vydierania podľa § 235 ods. 3, hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 2, 3, 4 a 5 a § 235b ods. 4 a 5, znásilnenia podľa § 241 ods. 2, 3, sexuálneho násillia podľa § 241a ods. 2 a 3, sexuálneho zneužívania podľa § 242 ods. 2, 3 a 4, obchodovania s ľuďmi podľa § 246 ods. 3, 4 a 5, krádeže podľa § 247 ods. 6, sprenevery podľa § 248 ods. 5, podvodu podľa § 250 ods. 5, úverového podvodu podľa § 250a ods. 5, subvenčného podvodu podľa § 250b ods. 5, poisťovacieho podvodu podľa § 250c ods. 5, podvodného úpadku podľa § 250e ods. 6, zavineného úpadku podľa § 250f ods. 6, legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 3, 4 a 5 a § 252a, genocídia (§ 259), zločinu proti ľudskosti (§ 259b) alebo perzekúcie obyvateľstva podľa § 263a ods. 3, trestný čin proti mieru podľa § 1 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru, ako aj obzvlášť nebezpečný recidivista alebo osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody (§ 29 ods. 2) môžu byť podmiennečne prepustení až po výkone dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody.

(2) Osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody na doživotie môže byť podmiennečne prepustená najskôr po dvadsiatich piatich rokoch výkonu tohto trestu okrem prípadov ustanovených v § 30.

(3) Osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody podľa § 43 ods. 1 nesmie byť podmiennečne prepustená z výkonu trestu odňatia slobody.

§ 63

(1) Pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného.

(2) Pri podmiennečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však na dobu kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba sa začína právoplatnosťou rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Podmiennečne prepustenému môže súd uložiť primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; môže mu aj uložiť, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil.

§ 64

(1) Ak podmiennečne prepustený alebo odsúdený, u ktorého sa podmiennečne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, súd vysloví, že sa osvedčil; ináč rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa podmiennečne prepustený alebo odsúdený, u ktorého sa podmiennečne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmiennečne prepustený alebo keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmiennečne upúšťa od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu.

(3) U podmiennečne prepusteného alebo u odsúdeného, u ktorého sa podmiennečne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď došlo k podmiennečnému prepusteniu alebo keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmiennečne upúšťa od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, tiež vtedy, keď súd bez jeho viny neurobil do roka od uplynutia skúšobnej doby rozhodnutie podľa odseku 1.

(4) Opätovné podmienené prepustenie z výkonu toho istého trestu je možné po výkone polovice zvyšku trestu a v prípadoch uvedených v § 62 ods. 1 po výkone dvoch tretín zvyšku trestu.

(5) Ak záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného odvolal ten, kto ju poskytol, súd preskúma jeho správanie v priebehu skúšobnej doby, a ak zistí, že podmienené prepustenie alebo podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu neplní svoje poslanie, rozhodne, že sa zvyšok trestu vykoná; ináč podmienené prepustenie alebo podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu ponechá v platnosti.

PIATA HLAVA ZÁNİK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 65

Zánik nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť

Trestnosť činu, ktorý bol v čase spáchania pre spoločnosť nebezpečný, zaniká, ak vzhľadom na zmenu situácie alebo vzhľadom na osobu páchatela zanikla nebezpečnosť trestného činu pre spoločnosť.

§ 66

Účinná ľútosť

Trestnosť vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), terorizmu (§ 94), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia utajovanej skutočnosti (§ 106 a 107), ohrozenia obchodného tajomstva, bankového tajomstva alebo daňového tajomstva (§ 122), porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou (§ 124), porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami (§ 124a, 124b, 124c), ohrozenia devízového hospodárstva (§ 146 a 147), skrátenia dane a poisťného (§ 148), neodvedenia dane a poisťného (§ 148a), vzbury väzňov (§ 172), ohrozenia dôvery skutočnosti a vyhradenej skutočnosti (§ 173), všeobecného ohrozenia (§ 179 a 180), ohrozenia životného prostredia (§ 181a a 181b), poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia (§ 182 až 184), šírenia nákazlivej choroby (§ 189 až 192), ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými potrebami (§ 193 a 194), šírenia poplašnej správy (§ 199), brania rukojemníkov (§ 234a), legalizácie príjmu z trestnej činnosti (§ 252 a 252a), genocídia (§ 259), zločinu proti ľudskosti (§ 259b) a používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262) zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) škodlivý následok trestného činu zamedzil alebo napravil, alebo
- b) urobil o trestnom čine oznámenie v čase, keď škodlivému následku trestného činu mohlo byť ešte zabránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

Premlčanie trestného stíhania

§ 67

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je

- a) tridsať rokov, ak ide o trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest,
- b) dvadsať rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najmenej desať rokov,
- c) desať rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody viac ako päť rokov,
- d) päť rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody viac ako jeden rok,
- e) tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Do premlčacej doby sa nezapočítava

- a) doba, po ktorú nebolo možné páchatela postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,
- b) doba, po ktorú sa páchatel zdržiaval v cudzine,
- c) skúšobná doba podmiennečného zastavenia trestného stíhania,
- d) doba, po ktorú bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia podľa § 162a Trestného poriadku,
- e) doba, po ktorú bolo prerušené trestné stíhanie podľa § 173 ods. 2 Trestného poriadku.

(3) Premlčanie trestného stíhania sa prerušuje

- a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi policajného orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatela, alebo
- b) ak páchatel spáchal v premlčacej dobe trestný čin nový, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

(4) Prerúšením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 67a

Uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť

- a) trestných činov uvedených v desiatej hlave, s výnimkou trestného činu podľa § 261,
- b) trestného činu teroru (§ 93 a 93a), terorizmu (§ 94), všeobecného ohrozenia (§ 179 ods. 2, 3), vraždy (§ 219), ublíženia na zdraví [§ 221 ods. 2 písm. b), ods. 3 a ods. 4, § 222], obmedzovania osobnej slobody (§ 231 ods. 3), pozbavenia osobnej slobody (§ 232), zavlečenia do cudziny (§ 233) a porušovania domovej slobody (§ 238 ods. 2, 3), pokiaľ boli spáchané za takých okolností, že zakladajú vojnový zločin alebo zločin proti ľudskosti podľa predpisov medzinárodného práva,
- c) trestného činu podľa § 1 zákona z 20. decembra 1950 č. 165 Zb. na ochranu mieru,
- d) iných trestných činov spáchaných v dobe od roku 1939 do 29. decembra 1989, pri ktorých je možné uložiť výnimočný trest, ak z politických dôvodov nezlučiteľných so zásadami právneho poriadku demokratického štátu nedošlo k právoplatnému odsúdeniu alebo zbaveniu obžaloby a boli spáchané verejnými činiteľmi alebo boli spáchané v súvislosti s prenasledovaním jednotlivca alebo skupín osôb z dôvodov politických, rasových alebo náboženských.

§ 68

Premlčanie výkonu trestu

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

- a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na výnimočný trest,
- b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov,
- d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

(2) Premlčacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmiennečnom odsúdení alebo podmiennečnom prepustení právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa trest vykoná. Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval neoprávnene v cudzine, alebo bol na ňom vykonávaný iný trest odňatia slobody. Pokiaľ ide o zákaz činnosti, peňažný trest a vyhostenie, do premlčacej doby sa nezapočítava aj doba, po ktorú bol na odsúdenom vykonávaný trest odňatia slobody.

(3) Premlčanie výkonu trestu sa prerušuje,

- a) ak súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o premlčanie ktorého ide, alebo
- b) ak odsúdený spáchal v premlčacej dobe nový trestný čin, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

(4) Prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 68a

Výkon trestu uloženého pre trestné činy uvedené v § 67a sa nepremlčuje.

Zahľadenie odsúdenia

§ 69

(1) Súd zahladí odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej

- a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,
- b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,
- c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok, na trest prepadnutia majetku alebo na trest zákazu pobytu.

(2) Ak ide o odsúdenie na stratu čestných titulov a vyznamenaní alebo na stratu vojenskej hodnosti, spravuje sa doba uvedená v odseku 1 podľa dĺžky trestu odňatia slobody, popri ktorom bol uvedený trest uložený.

(3) Ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premlčaní jeho výkonu svojím vzorným správaním a poctivým pomerom k práci, že sa napravil, môže súd zahladíť odsúdenie na žiadosť odsúdeného alebo toho, kto je oprávnený ponúknuť záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1.

(4) Doba uvedená v odseku 1 sa v prípade, že sa u podmiennečne prepusteného má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď odsúdený bol podmiennečne prepustený, spravuje dĺžkou skutočného výkonu trestu; v prípade, že trest bol zmiernený rozhodnutím prezidenta republiky, spravuje sa dĺžkou trestu takto zmierneného.

§ 70

(1) Ak bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchatela, ako by nebol odsúdený.

(2) Ak sa páchatelovi uložilo viac trestov popri sebe, nemožno odsúdenie zahladíť, dokiaľ neuplynie doba pre zahľadenie toho trestu, na zahľadenie ktorého tento zákon ustanovuje najdlhšiu dobu.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa použije primerane aj na prípad, že páchatelovi sa uložilo popri sebe viac trestov, ohľadne ktorých môže podľa tohto zákona nastať účinok, že sa na páchatela hľadá, ako by nebol odsúdený.

ŠIESTA HLAVA OCHRANNÉ OPATRENIA

§ 71

Druhy ochranných opatrení

(1) Ochrannými opatreniami sú ochranný dohľad, ochranné liečenie, ochranná výchova a zhabanie vecí.

(2) Ochrannú výchovu možno uložiť iba mladistvému.

(3) Ochranný dohľad je upravený osobitným zákonom.

§ 72

Ochranné liečenie

(1) Súd uloží ochranné liečenie v prípade uvedenom v § 25 a § 32 ods. 2, alebo ak páchatel činu ináč trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

(2) Súd tak môže urobiť aj vtedy, keď

- a) páchatel trestný čin spáchal v stave zmenšenej pričetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný, alebo
- b) páchatel, ktorý sa oddáva zneužívaniu návykovej látky, spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej zneužívaním; ochranné liečenie však neuloží, ak je vzhľadom na osobu páchatela zrejmé, že jeho účel nemožno dosiahnuť, alebo
- c) páchatel spáchal násilný trestný čin voči blízkej osobe alebo zverenej osobe, ak možno vzhľadom na osobu páchatela dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať.

(3) Ochranné liečenie môže súd uložiť i popri treste, alebo pri upustení od potrestania.

(4) Ak sa ukladá trest odňatia slobody, ochranné liečenie sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v nápravnovýchovnom ústave. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v liečebnom zariadení. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečby, prípadne ústavné liečenie zmeniť dodatočne na ambulantné liečenie alebo naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v nápravnovýchovnom ústave nepostačí na splnenie účelu liečenia, súd môže rozhodnúť o jej pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

(5) Ochranné liečenie potrvá, dokiaľ to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého podľa odseku 2 písm. b) však môže byť ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

(6) Od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

§ 73

Zhabanie vecí

(1) Ak nebol uložený trest prepadnutia vecí uvedenej v § 55, súd uloží, že sa taká vec zhabáva,

- a) ak patrí páchatelovi, ktorého nemožno stíhať alebo odsúdiť,
- b) ak patrí páchatelovi, od potrestania ktorého súd upustil, alebo páchatelovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodov uvedených v § 172 ods. 2 Trestného poriadku, alebo

páchateľovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie podmienčne zastavené, alebo páchatelovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu schválenia zmluvy,

- c) ak okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že vec by mohla byť zdrojom financovania terorizmu, alebo
- d) ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný všeobecný záujem, najmä ak okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že vec bola získaná trestným činom.

(2) Vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak

- a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené zhabaním veci, alebo
- b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti činu.

SIEDMA HLAVA OSOBITNÉ USTANOVENIA O STÍHANÍ MLADISTVÝCH

§ 74

Všeobecné ustanovenie

(1) Pri trestaní osoby, ktorá v čase spáchania trestného činu dovŕšila pätnásť rok a neprekročila osemnásť rok svojho veku (mladistvý), prihliadne súd na osobitnú starostlivosť, ktorú spoločnosť venuje mládeži.

(2) Pokiaľ táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na mladistvého ostatné ustanovenia tohto zákona.

§ 75

Trestná zodpovednosť

Čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, nie je trestným činom, ak ho spáchal mladistvý a stupeň jeho nebezpečnosti pre spoločnosť je malý.

§ 76

Účel trestu

Účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, a to so zreteľom na jeho osobné vlastnosti, na jeho rodinnú výchovu a na prostredie, z ktorého pochádza.

§ 77

Upustenie od potrestania

(1) Ak súd upustil od potrestania mladistvého, môže požiadať toho, kto je oprávnený ponúknuť záruku za jeho nápravu, aj keď takú záruku neponúkol, aby pomáhal vytvárať podmienky pre to, aby mladistvý žil riadnym životom.

(2) Súd môže upustiť od potrestania mladistvého aj vtedy, keď má za to, že ochranná výchova (§ 84), ktorú zároveň ukladá, zabezpečí nápravu mladistvého lepšie ako trest.

Ukladanie trestu

§ 78

Mladistvému môže súd uložiť iba tresty odňatia slobody, prepadnutia veci, vyhostenia, a ak je zárobkovo činný, peňažný trest; trest zákazu činnosti môže súd mladistvému uložiť len vtedy, ak to nie je na prekážku príprave na jeho povolanie, pričom horná hranica sadzby tohto trestu nesmie prevyšovať päť rokov.

§ 79

(1) Trestné sadzby odňatia slobody ustanovené v tomto zákone sa u mladistvých znižujú na polovicu, pričom však horná hranica trestnej sadzby nesmie prevyšovať päť rokov a dolná hranica jeden rok.

(2) V prípade, že mladistvý spáchal trestný čin, za ktorý tento zákon vo všeobecnej časti (§ 43) alebo v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, a že stupeň nebezpečnosti takého trestného činu pre spoločnosť vzhľadom na obzvlášť zavrhnutiahodný spôsob vykonania činu alebo na obzvlášť zavrhnutiahodnú pohnútku alebo na obzvlášť ťažký a ťažko napravitelný následok je mimoriadne vysoký, môže mu súd uložiť trest odňatia slobody na päť až desať rokov, ak má za to, že by trest v rozpätí naznačenom v odseku 1 na dosiahnutie účelu trestu nepostačoval.

(3) Súd môže uložiť mladistvému trest odňatia slobody na päť až desať rokov aj vtedy, keď spáchal ako vojak za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, a takým trestným činom boli zmarené alebo podstatne ohrozené bojové akcie alebo zvýšenou mierou ohrozená kázeň alebo poriadok v ozbrojených silách alebo v ozbrojenom sbore, a ak súd má za to, že by trest v rozpätí naznačenom v odseku 1 na dosiahnutie účelu trestu nepostačoval.

§ 80

Úhrnný a súhrnný trest

Ak súd ukladá úhrnný alebo súhrnný trest páchatelovi, ktorý spáchal trestné činy jednak pred tým, než prekročil osemnásť rok svojho veku, jednak po tom, čo tento rok dovŕšil, postupuje podľa ustanovenia § 35, prípadne § 37, pričom sa hranice trestných sadzieb pri trestných činoch spáchaných pred tým, než prekročil osemnásť rok, posudzujú podľa ustanovenia § 79.

§ 81

Výkon trestu odňatia slobody

(1) Trest odňatia slobody sa u osôb, ktoré neprekročili osemnásť rok svojho veku, vykonáva v nápravnových ústavoch pre mladistvých.

(2) Súd môže rozhodnúť, že v takých ústavoch sa vykoná trest aj u mladistvého, ktorý už prekročil osemnásť rok svojho veku; pritom prihliadne najmä na dĺžku trestu a na stupeň a povahu narušenia mladistvého.

§ 82

Podmienečné odsúdenie

(1) Pri podmienečnom odsúdení mladistvého súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až tri roky.

(2) Ak nedovŕšil mladistvý, ktorý bol podmienečne odsúdený, v čase, keď dal príčinu na výkon trestu, dvadsiaty rok svojho veku, môže súd vzhľadom na výnimočné okolnosti prípadu

podmienečné odsúdenie ponechať v platnosti. Pritom môže skúšobnú dobu primerane predĺžiť, nie však o viac ako dva roky.

Ochranná výchova

§ 84

(1) Ak súd odsudzuje mladistvého, môže mu uložiť ochrannú výchovu, pokiaľ

- a) o výchovu mladistvého nie je náležite postarané,
- b) doterajšia výchova mladistvého bola zanedbaná, alebo
- c) vyžaduje to prostredie, v ktorom mladistvý žije.

(2) Ochrannú výchovu nemožno uložiť, ak ide o vojaka.

§ 85

(1) Ochranná výchova sa vykonáva v osobitných výchovných zariadeniach; ak to však vyžaduje zdravotný stav chovanca, vykonáva sa v liečebnom ústave.

(2) Vo výkone ochrannej výchovy treba riadnym pedagogickým vedením zabezpečiť prípravu chovanca na jeho budúce povolanie.

(3) Ochranná výchova potrvá, dokiaľ to vyžaduje jej účel, najdlhšie však do dovŕšenia osemnásteho roku veku chovanca; ak to vyžaduje záujem chovanca, môže ju súd predĺžiť do dovŕšenia jeho devätnásteho roku.

(4) Od výkonu ochrannej výchovy súd upustí, ak zaniknú pred jej začatím okolnosti, pre ktoré bola uložená.

(5) Ak prevýchova mladistvého pokročila do tej miery, že možno očakávať, že aj bez obmedzení, ktorým je podrobený vo výchovnom zariadení, bude sa riadne správať a pracovať, avšak dosiaľ nepominuli všetky okolnosti, pre ktoré bola ochranná výchova uložená, môže súd mladistvého podmienečne umiestniť mimo výchovného zariadenia.

(6) Ak mladistvý nesplní očakávanie, že i mimo výchovného zariadenia sa bude riadne správať a pracovať, súd podmienečne umiestnenie mimo výchovného zariadenia zruší a rozhodne, že sa vo výkone ochrannej výchovy pokračuje vo výchovnom zariadení.

§ 86

Ak spáchala osoba, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako pätnásť rokov, niektorý čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, súd jej uloží v občianskoprávnom konaní ochrannú výchovu aj na návrh prokurátora; súd tak môže urobiť aj vtedy, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala čin, ktorý by ináč bol trestným činom.

§ 87

Zahľadenie odsúdenia

(1) O tom, či sa odsúdenie mladistvého zahladzuje, rozhodne súd, prihliadajúc na správanie mladistvého vo výkone trestu odňatia slobody, po výkone tohto trestu. Ak bol trest podľa rozhodnutia prezidenta republiky zmiernený, súd takto postupuje po tom, čo bol mladistvý po výkone zmierneného trestu prepustený na slobodu.

(2) Ak súd vyslovil, že sa mladistvý podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil, hľadá sa na neho, ako by nebol odsúdený.

(3) Na mladistvého, ktorému bol uložený peňažný trest, sa hľadá, akoby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od výkonu trestu alebo jeho zvyšku právoplatne upustilo.

(4) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest prepadnutia veci, sa hľadá, ako by nebol odsúdený, len čo nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým sa tento trest uložil.

ÔSMA HLAVA SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 88

Na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, prihliadne sa len vtedy, keď pre svoju závažnosť podstatne zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť.

§ 89

(1) Trestným činom sa rozumie len čin súdne trestný, a pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, aj príprava na trestný čin, pokus trestného činu, organizátorstvo, návod a pomoc.

(2) Konaním sa rozumie i opomenutie takého konania, na ktoré bol páchateľ podľa okolností a svojich pomerov povinný.

(3) Trestný čin je spáchaný verejne, ak je spáchaný

- a) obsahom tlačoviny alebo rozširovaného spisu, filmom, rozhlasom, internetom, televíziou alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo
- b) pred viac ako dvoma osobami súčasne prítomnými.

(4) Trestný čin je spáchaný so zbraňou, ak páchateľ alebo s jeho vedomím niektorý zo spolupáchateľov použije zbraň na útok, na prekonanie alebo zamedzenie odporu alebo ak ju na ten účel má pri sebe; zbraňou sa tu rozumie, pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, čokoľvek, čím možno urobiť útok proti telu dôraznejším. Trestný čin je spáchaný so zbraňou aj vtedy, ak páchateľ použije napodobeninu zbrane alebo ju má pri sebe s úmyslom, aby bola považovaná za pravú.

(5) Trestný čin je spáchaný násilím aj vtedy, ak je spáchaný na osobe, ktorú páchateľ uviedol do stavu bezbrannosti ľstou.

(6) Ťažkou ujmom na zdraví sa rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie. Za týchto podmienok je ťažkou ujmom na zdraví

- a) zmrzačenie,
- b) strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti,
- c) ochromenie údu,
- d) strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva,
- e) poškodenie dôležitého orgánu,
- f) zohyzdenie,
- g) vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu,
- h) mučivé útrapy, alebo

ch) dlhší čas trvajúca porucha zdravia.

(7) Blízkou osobou sa rozumie príbuzný v pokolení priamom, osvojiteľ, osvojenec, súrodeneц a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke len vtedy, keby ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pocítovala ako ujmu vlastnú. Blízkou osobou sa na účely trestných činov násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 2, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215, vydierania podľa § 235 ods. 2 písm. c), znásilnenia podľa § 241 ods. 2 písm. c), sexuálneho násilia podľa § 241a ods. 2 písm. c) a sexuálneho zneužívania podľa § 242 ods. 2 rozumie aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa prvej vety, ako aj osoba, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

(8) Dieťaťom podľa odseku 25, § 205b, 216 a 216a sa rozumie osoba mladšia ako osemnásť rokov, ak nenadobudla plnoletosť už skôr.

(9) Verejným činiteľom je volený funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník orgánu štátnej správy a samosprávy, súdu alebo iného štátneho orgánu alebo príslušník ozbrojených síl, alebo ozbrojeného zboru, prezident Slovenskej republiky, súdny exekútor, člen lesnej, vodnej, rybárskej alebo poľovníckej stráže, člen stráže prírody a osoba, ktorá má oprávnenia člena stráže prírody, ak sa podieľajú na plnení úloh spoločnosti a štátu a používajú pritom právomoc, ktorá im bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou. Verejným činiteľom je aj funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník orgánu činného v trestnom konaní iného štátu, orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvoreného spoločne členskými štátmi Európskej únie, ak na území Slovenskej republiky vykonáva úkony trestného konania takého štátu alebo orgánu; na jeho ochranu podľa ustanovení tohto zákona sa vyžaduje, aby úkony trestného konania vykonával v súlade s medzinárodnou zmluvou alebo so súhlasom orgánov Slovenskej republiky.

(10) Zahraničným verejným činiteľom sa rozumie osoba, ktorá zastáva funkciu v

- a) zákonodarnom orgáne, súdnom orgáne alebo v orgáne verejnej správy cudzieho štátu, alebo
- b) podniku, v ktorom má rozhodujúci vplyv cudzí štát, alebo v medzinárodnej organizácii vytvorenej štátmi alebo inými subjektmi medzinárodného práva verejného,
ak je s výkonom takejto funkcie spojená právomoc pri obstarávaní verejných záležitostí a trestný čin bol spáchaný v súvislosti s touto právomocou.

(11) Návykovou látkou sa rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti alebo sociálne správanie.

(12) Prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac obvykle jednorazovej dávke na použitie, a to pre osobnú potrebu.

(13) Škodou nie nepatrnou sa rozumie škoda dosahujúca najmenej výšku minimálnej mesačnej mzdy,²⁾ škodou nie malou sa rozumie suma dosahujúca najmenej šesťnásobok takej mzdy, väčšou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej dvadsaťnásobok takej mzdy, značnou škodou suma dosahujúca najmenej stonásobok takej mzdy a škodou veľkého rozsahu suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej mzdy. Tieto hľadiská sa použijú obdobne na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

(14) Pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku,

v čase a v mieste činu obvykle predáva. Ak takto výšku škody nemožno zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci alebo uvedenie veci do predošlého stavu. Ak ide o trestné činy uvedené v § 181a, 181b a 181c, ujmou sa rozumie spoločenské ohodnotenie chránených rastlín, chránených živočíchov, exemplárov a drevín, ktoré vyjadruje ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu s prihliadnutím na ich vzácnosť a stupeň ohrozenia vyčíslené osobitným predpisom.

(15) Vecou sa rozumie aj

- a) ovládateľná prírodná sila,
- b) cenný papier bez ohľadu na jeho podobu.

(16) Vlamaním sa rozumie vniknutie do uzavretého priestoru ľstou, nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky s použitím sily.

(17) Kde tento zákon spája s uplynutím určitej doby nejaký účinok, nezapočítava sa do nej deň, keď nastala udalosť určujúca jej začiatok.

(18) Za organizáciu sa na účely Trestného zákona považuje aj fyzická osoba, ktorá prevádzkuje podnikateľskú činnosť podľa osobitného zákona.

(19) Pokračovaním v trestnom čine sa rozumie také konanie, ktorého jednotlivé čiastkové útoky vedené jednotným zámerom naplňujú skutkovú podstatu rovnakého trestného činu, sú spojené rovnakým alebo podobným spôsobom vykonania a blízkou súvislosťou v čase a predmete útoku.

(20) Ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa takéto konanie od tohto úkonu ako nový skutok.

(21) Za odsúdeného sa považuje ten páchatel, ktorý bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného.

(22) Za potrestaného sa považuje ten odsúdený, ktorý celkom alebo sčasti vykonal súdom uložený trest.

(23) Primeraným obmedzením alebo povinnosťou je príkaz na pozitívne správanie sa k vedeniu riadneho života, ktoré je súčasťou trestu alebo podmienenečného prepustenia a je v určitom vzťahu k spáchanému činu. Obmedzenie spočíva najmä

- a) v zákaze návštev pohostinských zariadení, nadmerného požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, zákaze návštev športových podujatí, zhromaždení občanov a stretávania sa s určitými osobami,
- b) v povinnosti odpracovať v prospech obce najviac 20 hodín, vystaňovať sa z neoprávnene obsadeného bytu, nahradiť spôsobenú škodu alebo zabezpečiť opravu poškodených vecí, verejne či osobne sa ospravedlniť poškodenému,
- c) v zákaze priblížiť sa k poškodenému na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a zdržiavať sa v blízkosti obydlia poškodeného.

(24) Pornografickým dielom sa rozumie také zobrazenie pohlavného styku alebo iného spôsobu sexuálneho styku alebo také zobrazenie obnažených pohlavných orgánov, ktorého účelom je vyvolanie sexuálneho vzrušenia alebo sexuálneho uspokojenia.

(25) Detským pornografickým dielom sa rozumie také zobrazenie pohlavného styku alebo iného spôsobu sexuálneho styku s dieťaťom alebo medzi deťmi alebo také zobrazenie obnažených častí detského tela, ktorého účelom je vyvolanie sexuálneho vzrušenia alebo sexuálneho uspokojenia.

(26) Organizovanou skupinou sa rozumie spolčenie najmenej troch osôb na účely spáchania

trestného činu, ktoré sa vyznačuje delbou úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ich plánovaním a koordinovanosťou.

(27) Zločineckou skupinou sa rozumie štruktúrovaná skupina najmenej troch osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden trestný čin alebo viac trestných činov, za ktoré je možné uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej päť rokov, alebo niektorého z trestných činov podľa § 160 až 162 na účel

- a) priameho alebo nepriameho získania finančnej výhody alebo inej materiálnej výhody,
- b) preniknutia do orgánu verejnej moci s cieľom získať nad ním kontrolu alebo uplatniť svoj vplyv, aby sa zakryla alebo legalizovala ich trestná činnosť alebo príjmy z nej, alebo
- c) preniknutia do orgánu podnikateľského alebo nepodnikateľského subjektu s cieľom získať nad ním kontrolu alebo uplatniť svoj vplyv, aby sa zakryla alebo legalizovala ich trestná činnosť alebo príjmy z nej.

(28) Teroristickou skupinou sa rozumie na určitý čas vytvorené zoskupenie najmenej troch osôb na účely páchania trestného činu teroru alebo terorizmu.

(29) Uviesť niekoho do omylu alebo využiť niečí omyl je aj vykonanie neoprávneného zásahu do programového vybavenia počítača alebo vykonanie inej operácie na počítači, zásah do elektronického alebo iného technického zariadenia vrátane zásahu do predmetu slúžiaceho na ovládanie tohto zariadenia vybaveného mikročipom, magnetickým, optickým alebo iným špeciálnym záznamom, alebo využitie tejto operácie, alebo tohto zásahu vykonaných inou osobou.

§ 90

(1) Ak na spáchanie trestného činu tento zákon vyžaduje osobitnú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie páchatela, môže byť páchatelom alebo spolupáchatelom trestného činu len osoba, ktorá má požadovanú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie. Páchatelom alebo spolupáchatelom trestného činu vojenského podľa dvanástej hlavy osobitnej časti tohto zákona môže byť len vojak.

(2) Ak zákon ustanovuje, že páchatel musí byť nositeľom osobitnej vlastnosti, spôsobilosti alebo postavenia, stačí, ak túto vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie spĺňa právnická osoba, v ktorej mene páchatel koná.

(3) Organizátorom, návodcom alebo pomocníkom trestného činu uvedeného v odsekoch 1 a 2 môže byť aj osoba, ktorá nemá vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie tam vyžadované.

(4) Kde sa v tomto zákone používa pojem vojak, rozumie sa ním

- a) osoba vykonávajúca vojenskú službu,
- b) príslušník ozbrojeného bezpečnostného zboru alebo ozbrojeného zboru, ktorého príslušníci podliehajú podľa osobitných zákonov ustanoveniam o trestných činoch vojenských, pre trestné činy spáchané pri plnení služobných úloh alebo v priamej súvislosti s ním,
- c) osoba uvedená v písmenách a) a b) po skončení služobného pomeru, ak je v služobnej rovnošate,
- d) vojnový zajatec.

(5) Kde sa v tomto zákone hovorí o vojenskej službe alebo o vojenskej povinnosti, rozumie sa tým služba alebo povinnosť osôb uvedených v odseku 4.

DRUHÁ ČASŤ
OSOBITNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLIKE

Prvý oddiel
Trestné činy proti základom republiky

§ 91
Vlastizrada

Občan Slovenskej republiky, ktorý v spojení s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom spácha trestný čin rozvracania republiky, teroru, záškodníctva alebo sabotáže, potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 92
Rozvracanie republiky

(1) Kto v úmysle rozvrátiť ústavné zriadenie, územnú celistvosť alebo obranyschopnosť republiky alebo zničiť jej samostatnosť zúčastní sa na násilných akciách proti republike alebo jej orgánom, potresce sa odňatím slobody na osem až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,
- c) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- d) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

Teror

§ 93

Kto v úmysle poškodí ústavné zriadenie republiky iného úmyselne usmrť alebo sa o to pokúsi, potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 93a

(1) Kto sa zmocní rukojemníka a hrozí, že ho usmrť alebo že mu spôsobí ujmu na zdraví alebo inú ujmu, s cieľom vynútiť si splnenie podmienok poškodzujúcich ústavné zriadenie republiky, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak je pri takom čine rukojemníkom osoba mladšia ako osemnásť rokov,
- c) ak sú pri takom čine rukojemníkmi viaceré osoby, alebo
- d) ak takým činom spôsobí ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť.

§ 94

Terorizmus

(1) Kto v úmysle vážne zastrašiť obyvateľstvo, vážne destabilizovať alebo zničiť ústavné, politické, hospodárske alebo spoločenské usporiadanie krajiny alebo medzinárodnej organizácie, alebo donútiť vládu krajiny alebo medzinárodnú organizáciu, aby niečo konala alebo sa zdržala konania, hrozí spáchaním alebo spácha úmyselne obzvlášť závažný trestný čin (§ 41 ods. 2) ohrozujúci život, zdravie ľudí, ich osobnú slobodu alebo majetok alebo neoprávnene vyrobí, získa, vlastní, drží, prepravuje, dodáva alebo inak používa výbušné, jadrové, biologické alebo chemické zbrane, alebo uskutočňuje nedovolený výskum a vývoj takých zbraní alebo zbraní zakázaných zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, potresce sa odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom a prepadnutím majetku.

(2) Výnimočným trestom a prepadnutím majetku sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen teroristickej skupiny,
- b) ak spácha taký čin obzvlášť surovým spôsobom,
- c) ak takým činom spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť viacerých osôb,
- d) ak taký čin spácha voči ústavným činiteľom, osobám chráneným medzinárodným právom, ozbrojeným silám, ozbrojenému bezpečnostnému zboru alebo ozbrojenému zboru.

Záškodníctvo

§ 95

(1) Kto v úmysle poškodí ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť republiky

- a) vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), alebo
- b) všeobecné nebezpečenstvo zvýši alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potresce sa odňatím slobody na päť až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin opätovne,
- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,
- d) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- e) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 96

(1) Kto v úmysle uvedenom v § 95 ods. 1 cudziu alebo vlastnú vec zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 97 **Sabotáž**

(1) Kto v úmysle poškodí ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť republiky zneužije svoje zamestnanie, povolanie, postavenie alebo svoju funkciu alebo sa dopustí iného konania pre to, aby

- a) maril alebo sťažoval plnenie dôležitej úlohy štátneho orgánu, ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru, hospodárskej organizácie alebo inej inštitúcie, alebo
- b) spôsobil v činnosti takého orgánu alebo takej organizácie alebo inštitúcie poruchu alebo inú závažnú škodu,
potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na osem až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,
- b) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- c) ak zorganizuje taký čin za brannej pohotovosti štátu.

Druhý oddiel **Trestné činy proti bezpečnosti republiky**

§ 105 **Vyzvedačstvo**

(1) Kto vyzvedá skutočnosť utajovanú na ochranu záujmov Slovenskej republiky alebo na ochranu záujmov iného štátu, medzinárodnej organizácie alebo nadnárodnej organizácie, na ochranu záujmov ktorých sa Slovenská republika zaviazala, označenú podľa osobitného zákona stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné, s cieľom vyzradiť ju cudzej moci, kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce takú utajovanú skutočnosť alebo kto takú utajovanú skutočnosť cudzej moci úmyselne vyzradí, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto umožní alebo uľahčí činnosť páchatelovi činu uvedeného v odseku 1 alebo organizácii, ktorej cieľom je vyzvedáť utajovanú skutočnosť označenú podľa osobitného zákona stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen organizácie, ktorej cieľom je vyzvedáť utajovanú skutočnosť označenú podľa osobitného zákona stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné,
- b) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2, hoci mu bolo uchovávanie utajovanej skutočnosti označenej stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné osobitne uložené, alebo
- c) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 v značnom rozsahu, alebo získa takým činom značný prospech.

(4) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu.

Ohrozenie utajovanej skutočnosti

§ 106

(1) Kto vyzvedá skutočnosť utajovanú na ochranu záujmov Slovenskej republiky alebo na ochranu záujmov iného štátu, medzinárodnej organizácie alebo nadnárodnej organizácie, na ochranu záujmov ktorých sa Slovenská republika zaviazala, označenú podľa osobitného zákona stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné s cieľom vyzradiť ju nepovolanej osobe, alebo kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce utajovanú skutočnosť, alebo kto takú utajovanú skutočnosť nepovolanej osobe úmyselne vyzradí, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu,
- b) ak úmyselne vyzradí nepovolanej osobe skutočnosť označenú stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné, ktorej uchovávanie mu bolo osobitne uložené, alebo
- c) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu alebo takým činom získa značný prospech.

§ 107

Kto z nedbanlivosti spôsobí vyzradenie skutočnosti utajovanej na ochranu záujmov Slovenskej republiky alebo na ochranu záujmov iného štátu, medzinárodnej organizácie alebo nadnárodnej organizácie, na ochranu záujmov ktorých sa Slovenská republika zaviazala, označenej podľa osobitného zákona stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné nepovolanej osobe, alebo stratu listiny alebo veci obsahujúcej takú utajovanú skutočnosť, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

Tretí oddiel

Trestné činy proti obrane vlasti

§ 113

Spolupráca s nepriateľom

Kto za brannej pohotovosti štátu zadovážuje nepriateľovi prospech alebo ho akokoľvek podporuje, potresce sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody na jeden rok až desať rokov.

§ 114

Vojnová zrada

Občan Slovenskej republiky, ktorý za brannej pohotovosti štátu koná službu v nepriateľskom vojsku alebo v nepriateľskom ozbrojenom sbore, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 115

Služba v cudzom vojsku

(1) Občan Slovenskej republiky, ktorý bez povolenia koná službu vo vojsku cudzej moci alebo v cudzom ozbrojenom sbore, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený

v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

DRUHÁ HLAVA
TRESTNÉ ČINY HOSPODÁRSKE

Prvý oddiel
Trestné činy proti hospodárskej sústave

§ 118
Neoprávnené podnikanie

(1) Kto neoprávnené vo väčšom rozsahu poskytuje služby alebo vykonáva výrobné alebo iné zárobkové podnikanie, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce,

- a) ak používa na čin uvedený v odseku 1 iného ako pracovnú silu, alebo
- b) ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 prospech veľkého rozsahu.

§ 118a
Neoprávnené obchodovanie s devízovými hodnotami

(1) Kto neoprávnené obchoduje s devízovými prostriedkami

- a) vo väčšom rozsahu alebo
- b) bol za taký alebo obdobný čin v posledných dvoch rokoch odsúdený alebo v poslednom roku za neoprávnenú kúpu, predaj alebo výmenu devízových hodnôt postihnutý, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak bol za taký alebo obdobný čin v posledných dvoch rokoch potrestaný alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký alebo obdobný čin v posledných dvoch rokoch prepustený, alebo
- c) ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 prospech veľkého rozsahu.

§ 121
Poškodzovanie spotrebiteľa

(1) Kto na cudzom majetku spôsobí škodu nie nepatrnú tým, že poškodzuje spotrebiteľov najmä tak, že ich klame na akosti, množstve alebo hmotnosti tovaru, kto uvedie vo väčšom rozsahu na trh výrobky, práce alebo služby a zatají pritom ich podstatné vady, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak získa takým činom značný prospech, alebo

c) ak bol pre taký čin v posledných piatich rokoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

§ 122

Ohrozenie obchodného tajomstva, bankového tajomstva a daňového tajomstva

(1) Kto vyzvedá obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo alebo daňové tajomstvo v úmysle vyzradiť ho nepovolanej osobe, alebo kto obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo alebo daňové tajomstvo nepovolanej osobe úmyselne vyzradí, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Kto obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo alebo daňové tajomstvo vyzvedá v úmysle vyzradiť ho do cudziny, alebo kto obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo alebo daňové tajomstvo úmyselne do cudziny vyzradí, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 škodu veľkého rozsahu.

§ 124

Porušovanie predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou

(1) Kto podstatne ohrozí všeobecný záujem tým, že poruší zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

(2) Kto v rozsahu nie malom skrátí alebo nezaplatí clo alebo inú platbu vyberanú podľa zákona pri dovoze tovaru, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 najmenej s dvoma osobami alebo ak spôsobí takým činom väčšiu škodu.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 škodu veľkého rozsahu.

Porušovanie predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami

§ 124a

(1) Kto poruší zákaz alebo obmedzenie týkajúce sa nakladania s tovarom a technológiami kontrolovanými podľa osobitných predpisov,¹⁾ potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto bez povolenia vyvezie tovar alebo technológie kontrolované podľa osobitných predpisov²⁾ alebo ich prevedie na cudzí štát alebo na organizáciu, ktorá má sídlo v cudzine, alebo na cudzieho činiteľa, potresce sa odňatím slobody na tri roky až na osem rokov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím majetku.

§ 124b

(1) Kto poruší alebo nesplní dôležitú povinnosť svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo svojej funkcie a spôsobí tým, že sa neoprávnené vydá povolenie na nakladanie s tovarom a technológiami kontrolovanými podľa osobitných predpisov¹⁾ alebo že taký tovar unikne z evidencie, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce,

- a) ak sa v dôsledku činu uvedeného v odseku 1 tovar dostal do cudziny,
- b) ak spácha taký čin v úmysle získať značný prospech, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo inú značnú ujmu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch,
- b) ak spácha taký čin v úmysle získať prospech veľkého rozsahu, alebo
- c) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo inú ujmu veľkého rozsahu.

§ 124c

(1) Kto dosiahne na základe nepravdivého alebo neúplného údajov vydanie dokladu potrebného pre orgány kontrolujúce tovar a technológie podľa osobitných predpisov,¹⁾ potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto podklady potrebné pre evidenciu tovaru a technológií kontrolovaných podľa osobitných predpisov¹⁾ zničí, poškodí, urobí neupotrebiteľnými, zatají alebo evidenciu nevedie, alebo kto urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača, v ktorom sa vedie evidencia tohto tovaru a technológií.

Druhý oddiel**Trestné činy proti hospodárskej disciplíne****§ 125****Skresľovanie údajov hospodárskej a obchodnej evidencie**

(1) Kto v úmysle zabezpečiť sebe alebo inému neoprávnené výhody uvedie nepravdivé alebo hrubo skresľujúce údaje alebo zatají povinné údaje o závažných skutočnostiach vo výkaze, v hlásení, vo vstupných údajoch vkladáňých do počítača alebo v iných podkladoch slúžiacich na

- a) kontrolu hospodárenia,
- b) štatistické zisťovanie,
- c) kontrolu použitia dotácie, subvencie alebo iného plnenia zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, z rozpočtu štátneho fondu alebo z rozpočtu obce,
- d) určenie ceny majetku alebo kurzu cenného papiera pri jeho prevode alebo prechode na inú osobu,
- e) konkurz a vyrovnanie,
- f) evidenciu zamestnancov, alebo

g) zápis do obchodného registra alebo na zápis do registra podľa osobitného predpisu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto v úmysle uvedenom v odseku 1

- a) urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača, alebo
- b) podklady uvedené v odseku 1 zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnými alebo nevedie.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) v úmysle uľahčiť alebo zakryť iný trestný čin.

(4) Rovnako ako v odseku 3 sa páchatel' potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 alebo 2

- a) spôsobí obzvlášť závažnú poruchu v chode národného hospodárstva alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- b) poruší osobitnú povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona, z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo povinnosť, na ktorej plnenie sa osobitne zaviazal.

Poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločností

§ 126

(1) Kto použije alebo predloží falšovaný, nesprávny alebo neúplný výkaz alebo doklad, alebo neposkytne povinné údaje, alebo použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločností, z rozpočtu spravovaného Európskymi spoločnosťami alebo v zastúpení Európskych spoločností na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožní spôsobenie sprenevery, alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak čin uvedený v odseku 1 spácha ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak takým činom spôsobí značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 126a

(1) Kto z nedbanlivosti poškodí finančné záujmy Európskych spoločností konaním uvedeným v § 126 ods. 1, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí značnú škodu.

§ 126b

(1) Kto poruší alebo nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia

alebo funkcie v riadení alebo kontrole činnosti osôb ním riadených, a tým umožní spáchanie trestného činu podľa § 126 ods. 1, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí škodu veľkého rozsahu.

§ 127

Porušovanie záväzných pravidiel hospodárskeho styku

(1) Kto v úmysle zabezpečiť sebe alebo inému v značnom rozsahu neoprávnené výhody poruší záväzným spôsobom pravidlá hospodárskeho styku ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 vážnu poruchu v hospodárskej činnosti alebo vážnu poruchu v zásobovaní alebo skrátenie príjmu štátu v značnom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok v hospodárskej činnosti alebo obzvlášť závažnú poruchu v zásobovaní alebo skrátenie príjmov štátu vo veľkom rozsahu.

§ 128

Zneužívanie informácií v obchodnom styku

(1) Kto v úmysle zadovážiť sebe alebo inému výhodu alebo prospech neoprávnenne použije informáciu dosiaľ nie verejne prístupnú, ktorú získal z dôvodu svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo svojej funkcie a ktorej zverejnenie podstatne ovplyvňuje rozhodovanie v obchodnom styku, a uskutoční alebo dá podnet na uskutočnenie zmluvy alebo operácie na organizovanom trhu cenných papierov alebo tovaru, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto ako pracovník, člen orgánu, spoločník, podnikateľ alebo účastník na podnikaní dvoch alebo viacerých podnikov alebo organizácií s rovnakým alebo podobným predmetom činnosti v úmysle uvedenom v odseku 1 uzavrie alebo dá popud na uzavretie zmluvy na úkor jednej alebo viacerých z nich.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 pre seba alebo iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

Machinácie pri verejnej súťaži a verejnej dražbe

§ 128a

(1) Kto v súvislosti s verejnou súťažou alebo verejnou dražbou v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému prospech dojedná niektorému súťažiteľovi alebo účastníkovi dražby prednosť alebo výhodnejšie podmienky na úkor iných súťažiteľov, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa potresce páchatel, ak

- a) spácha čin uvedený v odseku 1 ako vyhlasovateľ alebo usporiadateľ verejnej súťaže alebo verejnej dražby, člen privatizačnej komisie, licitátor alebo ako člen organizovanej skupiny,
- b) spôsobí takým činom značnú škodu alebo pre iného získa značný prospech.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potresce, kto za okolností uvedených v odseku 1 žiada, prijme alebo si dá sľúbiť majetkový alebo iný prospech.

§ 128b

Kto sa dopustí machinácií v súvislosti s verejnou súťažou tým, že

- a) lstou alebo hrozbou násilia alebo inej fažkej ujmy prinúti iného, aby sa zdržal účasti na súťaži,
- b) inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží účasti na súťaži, alebo
- c) žiada alebo prijme majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží účasti na súťaži, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

§ 128c

Kto sa dopustí machinácií v súvislosti s verejnou dražbou vecí tým, že

- a) lstou alebo hrozbou násilia alebo inej fažkej ujmy prinúti iného, aby sa zdržal účasti na podávaní návrhov pri dražbe,
- b) inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží podávania návrhov pri dražbe, alebo
- c) žiada alebo prijme majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží podávania návrhov pri dražbe, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

Tretí oddiel

Trestné činy proti mene a trestné činy daňové

§ 140

Falšovanie a pozmeňovanie peňazí a cenných papierov

(1) Kto sebe alebo inému zadováži falšované peniaze alebo falšované cenné papiere, alebo kto také peniaze alebo cenné papiere prechováva, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

(2) Kto falšuje alebo pozmení peniaze, alebo kto falšuje alebo pozmení cenné papiere v úmysle dať ich ako pravé alebo ako peniaze alebo cenné papiere vyššej hodnoty, alebo kto falšované alebo pozmenené peniaze alebo falšované alebo pozmenené cenné papiere dá ako pravé, potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov.

(3) Rovnako sa potresce páchatel,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak spácha čin v značnom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 2 v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch, alebo
- b) ak spácha taký čin vo veľkom rozsahu.

§ 141**Uvádzanie falšovaných a pozmenených peňazí a cenných papierov**

(1) Kto falšované alebo pozmenené peniaze, ktorými mu bolo platené ako pravými, dá ako pravé, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako sa potresce ten, kto použije falšované alebo pozmenené cenné papiere ako pravé.

§ 142**Výroba a držba falšovateľského náčinia**

(1) Kto vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva nástroj alebo iný predmet alebo počítačový program spôsobilý na falšovanie alebo pozmeňovanie peňazí alebo ich ochranných prvkov, cenných papierov, verejných listín, úradných pečatí a úradných uzáverov, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone svojho povolania.

§ 143**Spoločné ustanovenie**

Ochrana podľa § 140 až 142 sa poskytuje aj cudzozemským peniazom, cenným papierom, verejným listinám, úradným pečatiam a úradným uzáverom, ako aj mene euro, tuzemským a cudzozemským cenným papierom hromadne vydaným, ktoré znejú na majiteľa alebo sú rubopisom prevoditeľné, a šekom.

§ 144**Ohrozovanie obehu tuzemských peňazí**

(1) Kto neoprávnene vyrobí alebo vydá náhradky tuzemských peňazí, alebo kto také náhradky neoprávnene dáva do obehu, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto

- a) bez zákonného dôvodu odmieta tuzemské peniaze,
- b) bez hospodárskej potreby zhromažďuje drobné tuzemské peniaze, alebo
- c) poškodzuje tuzemské peniaze.

§ 145**Falšovanie a pozmeňovanie známk**

(1) Kto falšuje alebo pozmení poštové alebo kolkové známky v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, alebo kto také známky úmyselne uvádza do obehu alebo ich použije ako pravé, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu, alebo
- b) ak získa takým činom značný prospech.

§ 145a**Falšovanie a pozmeňovanie kontrolných technických opatrení na označenie tovaru**

(1) Kto falšuje alebo pozmení kontrolné známky, kontrolné pásky alebo iné kontrolné technické opatrenia na označenie tovaru na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, alebo kto takéto kontrolné známky uvádza do obehu alebo ich použije ako pravé alebo ich prechováva, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu alebo ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu alebo ak získa takým činom prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny.

Ohrozenie devízového hospodárstva**§ 146**

(1) Kto spôsobí devízovému hospodárstvu väčšiu škodu tým, že koná proti predpisom o devízovom hospodárstve, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin preto, že porušil povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu.

§ 147

(1) Kto pri predaji cudzozemských peňazí alebo platobných dokumentov znejúcich na cudziu menu uvedie nepravdivé údaje a získa tým pre seba alebo iného neoprávnené výhodu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle spôsobiť devízovému hospodárstvu väčšiu škodu dosiahne na základe nepravdivého alebo neúplného údajja pre seba alebo iného povolenie alebo doklad potrebný podľa devízových predpisov.

§ 148**Skrátenie dane a poistného**

(1) Kto v rozsahu nie malom skrúti daň, poistné na dôchodkové zabezpečenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie alebo príspevok na poistenie v nezamestnanosti, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 opätovne alebo ak na uláhčenie spáchania takého činu poruší úradný uzáver.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce, ak skrúti daň, poistné na dôchodkové

zabezpečenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie alebo príspevok na poistenie v nezamestnanosti vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak skrúti daň, poistné na dôchodkové zabezpečenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie alebo príspevok na poistenie v nezamestnanosti v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak skrúti daň, poistné na dôchodkové zabezpečenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie alebo príspevok na poistenie v nezamestnanosti vo veľkom rozsahu.

§ 148a

Neodvedenie dane a poistného

(1) Kto v rozsahu nie malom zadrží a neodvedie určenému príjemcovi splatnú daň, poistné na dôchodkové zabezpečenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie alebo príspevok na poistenie v nezamestnanosti, ktoré zrazí alebo vyberie podľa zákona, alebo kto neoprávnene v rozsahu nie malom uplatní nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) vo väčšom rozsahu, alebo

b) opätovne.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 148b

Nezaplatenie dane

(1) Kto vo väčšom rozsahu nezaplatí splatnú daň, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 148ba

Osobitné ustanovenie o účinnej ľútosti

Trestnosť nezaplatenia dane podľa § 148b zaniká, ak splatná daň a jej príslušenstvo boli dodatočne zaplatené skôr, než sa otvorilo hlavné pojednávanie na súde.

§ 148c

Porušenie predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru

(1) Kto s kontrolnými známkami, kontrolnými páskami alebo inými kontrolnými technickými

opatreniami na označenie tovaru na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom nakladá v rozpore s právnym predpisom v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, alebo

kto v rozpore s právnym predpisom uvádza do obehu tovar bez kontrolných známkov, kontrolných pásov alebo bez iných kontrolných technických opatrení na jeho označenie na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak získa činom uvedeným v odseku 1 prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

Štvrtý oddiel

Trestné činy proti predpisom o hospodárskej súťaži, ochranných známkach, chránených vzoroch a vynálezoch a proti autorskému právu

§ 149

Zneužitie účasti na hospodárskej súťaži

(1) Kto zneužije účasť na hospodárskej súťaži tým, že

- a) nekalou súťažou v hospodárskom styku alebo v rozpore so zvyklosťami súťaže poškodí dobrú povesť alebo ohrozí chod alebo rozvoj podniku súťažiteľa, alebo
- b) v rozpore so zákonom o ochrane hospodárskej súťaže uzatvorí alebo sa podieľa na uzatvorení dohody, ktorá je zakázaná, alebo
- c) konaním, ktoré je v rozpore s týmto zákonom, spôsobí inému súťažiteľovi značnú škodu, ohrozí chod alebo rozvoj jeho podniku, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1

- a) spôsobí inému škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny.

§ 150

Porušovanie práv k ochrannej známke, obchodnému menu a chránenému označeniu pôvodu

(1) Kto uviedol do obehu výrobky alebo poskytol služby označené označením totožným s ochrannou známkou, ku ktorej výhradné právo patrí inému, alebo označením s ňou ľahko zameniteľným, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Rovnako sa potresce, kto na dosiahnutie hospodárskeho prospechu

- a) neoprávnene používa obchodné meno alebo akékoľvek označenie s ním zameniteľné, alebo

- b) uvedie do obehu výrobky neoprávnene opatrené označením pôvodu, na ktoré patrí výhradné právo inému, alebo označením pôvodu ľahko s ním zameniteľným.

§ 151

Porušovanie priemyselných práv

Kto neoprávnene zasiahne do práv k chránenému vynálezu, priemyselnému vzoru, úžitkovému vzoru alebo topografii polovodičového výrobku, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

§ 152

Porušovanie autorského práva

(1) Kto s dielom, ktoré je predmetom ochrany podľa autorského práva, alebo s výkonom výkonného umelca, so zvukovým či s obrazovým záznamom alebo rozhlasovým či televíznym programom, ktoré sú predmetom práva príbuzného autorskému právu, neoprávnene nakladá spôsobom, ktorý patrí autorovi, výkonnému umelcovi, výrobcovi zvukového či obrazového záznamu, rozhlasovej či televíznej organizácii alebo inému nositeľovi týchto práv, alebo kto inak tieto práva porušuje, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci sa páchatel potresce,

a) ak získa činom uvedeným v odseku 1 značný prospech, alebo

b) ak sa dopustí takého činu v značnom rozsahu.

TRETIA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI PORIADKU VO VEREJNÝCH VECIACH

Prvý oddiel

Trestné činy proti výkonu právomoci štátneho orgánu a verejného činiteľa

Útok na štátny orgán

§ 153

(1) Kto použije násilie v úmysle pôsobiť na výkon právomoci orgánu štátnej správy a samosprávy, súdu alebo iného štátneho orgánu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, alebo

b) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 154

(1) Kto sa inému vyhráža usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu

a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci štátneho orgánu, alebo

- b) pre výkon právomoci štátneho orgánu,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto hrubo urazí alebo ohovorí štátny orgán pri výkone jeho právomoci alebo pre tento výkon, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Útok na verejného činiteľa

§ 155

(1) Kto použije násilie

- a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo
b) pre výkon právomoci verejného činiteľa,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou,
b) ak ublíži takým činom inému na zdraví, alebo
c) ak spôsobí takým činom väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 156

(1) Kto sa inému vyhráža usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu

- a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo
b) pre výkon právomoci verejného činiteľa,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou.

§ 157

Spoločné ustanovenie

Ochrana podľa § 155 a 156 sa poskytuje aj osobe, ktorá vystúpila na podporu alebo na ochranu verejného činiteľa.

Druhý oddiel

Trestné činy verejných činiteľov

§ 158

Zneužívanie právomoci verejného činiteľa

(1) Verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobí inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech

- a) vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu,

- b) prekročí svoju právomoc, alebo
- c) nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak zadováži činom uvedeným v odseku 1 sebe alebo inému značný prospech,
- b) ak spôsobí takým činom vážnu poruchu v činnosti podniku alebo organizácie, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 159

Marenie úlohy verejného činiteľa z nedbanlivosti

(1) Verejný činiteľ, ktorý pri výkone svojej právomoci z nedbanlivosti zmarí alebo podstatne sťaží splnenie dôležitej úlohy, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 vážnu poruchu v činnosti podniku alebo organizácie, alebo
- b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Tretí oddiel

Korupcia

Prijímanie úplatku a inej nenáležitej výhody

§ 160

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, alebo inú nenáležitú výhodu, aby zneužil svoje zamestnanie, povolanie, postavenie alebo funkciu na poskytnutie výhody niektorej osobe alebo na jej neodôvodnené uprednostnenie pred inými, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto pre seba alebo pre inú osobu priamo alebo cez sprostredkovateľa prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, alebo inú nenáležitú výhodu, aby konal alebo sa zdržal konania tak, že poruší svoje povinnosti vyplývajúce zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 alebo 2

- a) spôsobí škodu veľkého rozsahu alebo ním získa pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) poruší osobitnú povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona, alebo dôležitú povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo povinnosť, na ktorej plnenie sa osobitne zaviazal.

§ 160a

(1) Kto v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok alebo inú nenáležitú výhodu,

potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ.

§ 160b

Kto ako zahraničný verejný činiteľ priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok alebo inú nenáležitú výhodu v súvislosti s výkonom úradných povinností v úmysle, aby sa získala alebo zachovala neprimeraná výhoda pri realizácii medzinárodného obchodu, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov alebo peňažným trestom.

§ 160c

Kto ako člen zahraničného parlamentného zhromaždenia, sudca alebo úradník medzinárodného súdneho orgánu uznaného Slovenskou republikou alebo zástupca či zamestnanec medzinárodnej, nadnárodnej, medzivládnej organizácie alebo orgánu, ktorých je Slovenská republika členom alebo s ktorými je Slovenská republika v zmluvnom vzťahu, alebo ako osoba v obdobnej funkcii priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok alebo inú nenáležitú výhodu v súvislosti s výkonom svojej funkcie, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov alebo peňažným trestom.

Podplácanie

§ 161

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne úplatok alebo inú nenáležitú výhodu alebo ich sľúbi inému, aby ten zneužil svoje zamestnanie, povolanie, postavenie alebo funkciu na poskytnutie výhody niektorej osobe alebo na jej neodôvodnené uprednostnenie pred inými, alebo z tohto dôvodu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne alebo sľúbi úplatok alebo inú nenáležitú výhodu inej osobe, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne úplatok alebo inú nenáležitú výhodu, alebo ich sľúbi inému, aby konal alebo sa zdržal konania tak, že poruší svoje povinnosti vyplývajúce zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo z tohto dôvodu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne alebo sľúbi úplatok, alebo inú nenáležitú výhodu inej osobe.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 alebo 2

- a) spôsobí škodu veľkého rozsahu alebo ním získa pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) poruší osobitnú povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona, alebo dôležitú povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo povinnosť, na ktorej plnenie sa osobitne zaviazal.

§ 161a

(1) Kto inému v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok alebo inú nenáležitú výhodu, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok alebo inú nenáležitú výhodu inej osobe,

potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči verejnému činiteľovi.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo ak získa takým činom prospech veľkého rozsahu.

§ 161b

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa zahraničnému verejnému činiteľovi alebo inej osobe poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok alebo inú nenáležitú výhodu v súvislosti s výkonom úradných povinností zahraničného verejného činiteľa v úmysle, aby sa získala alebo zachovala neprímeraná výhoda pri realizácii medzinárodného obchodu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo ak získa takým činom prospech veľkého rozsahu.

§ 161c

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa členovi zahraničného parlamentného zhromaždenia, sudcovi alebo úradníkovi medzinárodného súdneho orgánu uznaného Slovenskou republikou alebo zástupcovi či zamestnancovi medzinárodnej, nadnárodnej, medzivládnej organizácie alebo orgánu, ktorých je Slovenská republika členom alebo s ktorými je Slovenská republika v zmluvnom vzťahu, alebo osobe v obdobnej funkcii poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok alebo inú nenáležitú výhodu v súvislosti s výkonom jeho funkcie, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok alebo inú nenáležitú výhodu inej osobe potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo ak získa takým činom prospech veľkého rozsahu.

§ 162

Nepriama korupcia

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo dá si sľúbiť úplatok alebo inú nenáležitú výhodu za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 160, 160a, 160b alebo § 160c, alebo za to, že tak už urobil, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok alebo inú nenáležitú výhodu za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 160, 160a, 160b alebo § 160c, alebo za to, že tak už urobil, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok alebo inú nenáležitú výhodu inej osobe, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

§ 163

Osobitné ustanovenie o účinnej ľútosti

Trestnosť podplácania podľa § 161, 161a, 161b a 161c a nepriamej korupcie podľa § 162 ods. 2 zaniká, ak páchatel' úplatok alebo inú nenáležitú výhodu poskytol alebo sľúbil len preto, že bol o to požiadaný, a urobil o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

§ 163a**Okolnosti vylučujúce trestnosť podplácania a nepriamej korupcie**

Čin ináč trestný uvedený v § 161, 161a, 161b, 161c a § 162 ods. 2, spáchaný na účely odhalenia alebo zistenia páchatela trestného činu podľa § 160, 160a, 160b, 160c, § 162 ods. 1 alebo § 158 spôsobom ustanoveným Trestným poriadkom nie je trestným činom.

Štvrtý oddiel**Niektoré formy trestnej súčinnosti****§ 164****Podnecovanie**

Kto verejne podnecuje na trestný čin alebo na porušovanie verejného poriadku alebo na hromadné neplnenie dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

§ 165**Schvaľovanie trestného činu**

(1) Kto verejne schvaľuje trestný čin alebo kto verejne vychvaľuje pre trestný čin jeho páchatela, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle prejavíť s trestným činom súhlas

- a) páchatela alebo osobu jemu blízku odmení alebo odškodní za trest, alebo
- b) na takú odmenu alebo odškodnenie zbiera.

§ 166**Nadržovanie**

(1) Kto páchatelovi trestného činu pomáha v úmysle umožniť mu, aby unikol trestnému stíhaniu, trestu alebo ochrannému opatreniu alebo ich výkonu, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom; ak však takto pomáha páchatelovi trestného činu, na ktorý tento zákon ustanovuje miernejší trest, potresce sa týmto miernejším trestom.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1 v prospech osoby jemu blízkej, nie je trestný, okrem prípadu, že by tak urobil v úmysle

- a) pomôcť osobe, ktorá spáchala trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105) alebo genocídia (§ 259), alebo
- b) zadovážiť sebe alebo inému majetkový prospech.

§ 167**Neprekazenie trestného činu**

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný pripravuje alebo pácha trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), terorizmu (§ 94), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia utajovanej skutočnosti podľa § 106, vojnovnej zrady (§ 114), porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami (§ 124a, 124b, 124c), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody (§ 160, 160a, 160b, 160c), podplácania (§ 161, 161a, 161b, 161c), nepriamej korupcie (§ 162), nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171b ods. 2, 3, všeobecného ohrozenia

podľa § 179, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlčenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a), nedovolennej výroby a držby jadrových materiálov a vysokorizikových chemických látok (§ 187a ods. 2 a 3), šírenie poplašnej správy (§ 199 ods. 3), týrania blízkej osoby a zverenej osoby (§ 215), vraždy (§ 219), lúpeže (§ 234), brania rukojemníkov (§ 234a), znásilnenia (§ 241), sexuálneho zneužívania podľa § 242, obchodovania s ľuďmi (§ 246), krádeže podľa § 247 ods. 6, sprenevery podľa § 248 ods. 5, podvodu podľa § 250 ods. 5, úverového podvodu podľa § 250a ods. 5, subvenčného podvodu podľa § 250b ods. 5, poisťovacieho podvodu podľa § 250c ods. 5, podvodného úpadku podľa § 250e ods. 6, zavineného úpadku podľa § 250f ods. 6, legalizácie príjmu z trestnej činnosti (§ 252 a 252a), genocídia (§ 259), zločinu proti ľudskosti (§ 259b), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), vojnovnej krutosti (§ 263), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 264), neposlúchnutia rozkazu podľa § 273 ods. 2 písm. a), sprotivenia a donútenia porušiť vojenskú povinnosť podľa § 275 ods. 2 písm. a), porušovania práv a chránených záujmov vojakov podľa § 279a ods. 3 a § 279b ods. 3, zbehnutia (§ 282), alebo ohrozenia morálneho stavu jednotky podľa § 288 ods. 2, a spáchanie alebo dokončenie takého trestného činu neprekazí, potresce sa odňatím slobody až na tri roky; ak ustanovuje tento zákon na niektorý z týchto trestných činov trest miernejší, potresce sa týmto trestom miernejším.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol trestný čin prekaziť bez značných ťažkostí alebo bez toho, že by seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ublíženia na zdraví, inej závažnej ujmy alebo trestného stíhania. Uvedenie blízkej osoby do nebezpečenstva trestného stíhania však nezbavuje páchatela trestnosti, ak sa týka neprekazenia trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), terorizmu (§ 94), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia utajovanej skutočnosti podľa § 106, genocídia (§ 259) alebo zločinu proti ľudskosti (§ 259b).

(3) Prekaziť trestný čin možno i jeho včasným oznámením prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

(4) Povinnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na osobu, ak by jej splnením porušila spovedné tajomstvo.

§ 168

Neoznámenie trestného činu

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), terorizmu (§ 94), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia utajovanej skutočnosti (§ 106 a 107), porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami (§ 124a, 124b, 124c), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody (§ 160, 160a, 160b, 160c), podplácania (§ 161, 161a, 161b, 161c), nepriamej korupcie (§ 162), všeobecného ohrozenia podľa § 179, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlčenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a), nedovolennej výroby a držby jadrových materiálov a vysokorizikových chemických látok (§ 187a ods. 2 a 3), šírenie poplašnej správy (§ 199 ods. 3), týrania blízkej osoby a zverenej osoby (§ 215), vraždy (§ 219), podvodného úpadku (§ 250e), zavineného úpadku (§ 250f), genocídia (§ 259), zločinu proti ľudskosti (§ 259b) alebo používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), a taký trestný čin neoznámí bez odkladu prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu alebo namiesto toho, ak ide o vojaka, veliteľovi alebo náčelníkovi, potresce sa odňatím slobody až na tri roky; ak ustanovuje tento zákon na niektorý z týchto trestných činov trest miernejší, potresce sa týmto trestom miernejším.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol oznámenie urobiť bez toho, že by seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ublíženia na zdraví, inej závažnej ujmy alebo trestného stíhania. Uvedenie blízkej osoby do nebezpečenstva trestného stíhania však nezabavuje páchatela trestnosti, ak sa týka neoznámene trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), terorizmu (§ 94), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia utajovanej skutočnosti (§ 106 a 107), genocidia (§ 259) alebo zločinu proti ľudskosti (§ 259b).

(3) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak by oznámením trestného činu porušil svedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá jej bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

Piaty oddiel

Iné rušenia činnosti štátneho orgánu

§ 169a

Zasahovanie do nezávislosti súdu

(1) Kto pôsobí na sudcu, aby porušil svoje povinnosti v konaní pred súdom, alebo kto koná v úmysle zmať práva účastníkov súdneho konania alebo obvineného na zákonného sudcu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle

- a) zadovážiť sebe alebo inému značný prospech, alebo
- b) spôsobiť značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 169b

Pohrdanie súdom

Kto opakovane

- a) ruší závažným spôsobom pojednávanie súdu,
 - b) správa sa na pojednávaní k súdu urážlivo,
 - c) neuposlúchne príkaz súdu bez dostatočného ospravedlnenia, alebo
 - d) nevyhoví výzve súdu,
- potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 170

Marenie spravodlivosti

(1) Kto v trestnom konaní

- a) predloží dôkaz, o ktorom vie, že je sfalšovaný alebo pozmenený, s cieľom použiť ho ako pravý,
 - b) falšuje, pozmení alebo marí dôkaz alebo bráni v získaní dôkazu,
 - c) marí alebo bráni prítomnosti alebo výpovedi strany trestného konania, svedka, znalca, tlmočníka alebo prekladateľa, alebo
 - d) použije násilie, hrozbu násillia alebo hrozbu inej ťažkej ujmy alebo sľúbi, ponúkne alebo poskytne neoprávnenú výhodu, aby pôsobil na stranu trestného konania, svedka, znalca, tlmočníka, prekladateľa alebo na orgán činný v trestnom konaní,
- potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak čin uvedený v odseku 1 spácha

- a) v úmysle sebe alebo inému zadovážiť značný prospech alebo spôsobiť značnú škodu alebo iný závažný následok,
- b) v úmysle zmariť alebo sťažiť inému uplatnenie jeho základných práv a slobôd, alebo
- c) z pomsty, z dôvodu národnostnej, rasovej alebo etnickej nenávisti, pre politické presvedčenie alebo vyznanie iného, alebo preto, že je bez vyznania, alebo z inej zavrhnutiahodnej pohnútky.

§ 171

Marenie výkonu úradného rozhodnutia

(1) Kto marí alebo podstatne sťažuje výkon rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu tým, že

- a) bez povolenia a bez vážneho dôvodu sa zdržiava v mieste alebo obvode, na ktoré sa vzťahuje trest zákazu pobytu, alebo nedodržiava obmedzenia, ktoré mu uložil súd v súvislosti s výkonom tohto trestu,
- b) zdržiava sa na území republiky, hoci mu bol uložený trest vyhostenia alebo mu bol pobyt na území republiky zakázaný,
- c) vykonáva činnosť, ktorá mu bola zakázaná,
- d) dopustí sa závažného konania, aby zmaril účel ochranného liečenia alebo ochrannej výchovy, ktoré mu uložil súd, alebo inak, najmä útekem z ústavu, výkon takých rozhodnutí podstatne sťažuje,
- e) nedodržiava povinnosti alebo obmedzenia uložené súdom v rámci ochranného dohľadu,
- f) bez vážneho dôvodu nenastúpil výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody v lehote určenej súdom, alebo
- g) dopustí sa závažného konania, aby zmaril účel väzby alebo trestu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto zmarí alebo podstatne sťaží výkon rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu tým, že

- a) zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou, zatají, scudzí alebo odstráni vec, ktorej sa také rozhodnutie týka, alebo
- b) ujde stráži, z väzby alebo z výkonu trestu odňatia slobody, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov alebo peňažným trestom.

(3) Kto po tom, čo sa proti nemu bezvýsledne použili opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí, marí výkon takého rozhodnutia alebo dohody alebo kto marí výkon predbežného opatrenia uloženého v občianskom súdnom konaní na ochranu osôb ohrozených násilím, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Nedovolené prekročenie štátnej hranice a prevádzachstvo

§ 171a

(1) Kto v úmysle získať pre seba alebo iného priamo či nepriamo finančnú výhodu alebo inú materiálnu výhodu pre osobu, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky,

- a) organizuje nedovolené prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky alebo prechod cez jej

územie, alebo také konanie umožní, alebo v ňom pomáha,

- b) na účel podľa písmena a) vyrobí, zaobstará, poskytne alebo drží falošný cestovný doklad alebo falošný doklad totožnosti, alebo
- c) umožní alebo pomáha zotrvať alebo zamestnať sa nedovolené na území Slovenskej republiky, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) v úmysle zakryť alebo uľahčiť spáchanie iného trestného činu alebo
- c) spôsobom, ktorý môže ohroziť život alebo zdravie prevádzaných osôb, alebo znamená neľudské či ponižujúce zaobchádzanie s nimi alebo ich zneužívanie.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo pre iného väčší prospech.

(4) Odňatím slobody na osem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1

- a) spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť alebo
- b) získa pre seba alebo iného značný prospech.

(5) Rovnako ako v odseku 4 sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen zločineckej skupiny.

(6) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť viacerých osôb.

§ 171b

(1) Kto prekročí štátnu hranicu za použitia násillia alebo hrozby bezprostredného násillia, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov alebo prepadnutím majetku sa páchatel potresce, ak

- a) čin uvedený v odseku 1 zorganizuje,
- b) spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami,
- c) spácha taký čin v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin,
- d) spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- e) spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo ak spácha taký čin ako vojak za brannej pohotovosti štátu.

§ 171c

Kto poruší predpisy o medzinárodných letoch tým, že vznikne vzdušným dopravným prostriedkom na územie republiky, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 172**Vzbura väzňov**

(1) Kto sa zúčastní na vzopretí skupiny väzňov dozornému orgánu, jeho rozkazu alebo väzenskému poriadku, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak zorganizuje čin uvedený v odseku 1.

§ 173**Ohrozenie dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti**

(1) Kto vyzvedá skutočnosť utajovanú na ochranu záujmov Slovenskej republiky alebo na ochranu záujmov iného štátu, medzinárodnej organizácie alebo nadnárodnej organizácie, na ochranu záujmov ktorých sa Slovenská republika zaviazala, označenú podľa osobitného zákona stupňom utajenia Dôverné alebo Vyhradené s cieľom vyzradiť ju nepovolanej osobe, alebo kto takú utajovanú skutočnosť nepovolanej osobe úmyselne vyzradí, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Kto utajovanú skutočnosť uvedenú v odseku 1 vyzvedá s úmyslom vyzradiť ju do cudziny alebo kto takú utajovanú skutočnosť úmyselne do cudziny vyzradí, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 174**Krivé obvinenie**

(1) Kto iného lživo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 175**Krivá výpoveď a nepravdivý znalecký posudok**

(1) Kto ako svedok, znalec alebo tlmočník pred súdom, prokurátorom alebo vyšetrovateľom alebo policajným orgánom v trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine alebo pred vyšetrovacou komisiou zákonodarného orgánu

- a) uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie alebo pre zistenie vyšetrovacej komisie zákonodarného orgánu, alebo
- b) takúto okolnosť zamlčí,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 176**Falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery**

(1) Kto falšuje verejnú listinu, úradnú pečať alebo úradnú uzáveru alebo podstatne zmení jej obsah v úmysle, aby sa použili ako pravé, alebo kto použije takúto listinu, úradnú pečať alebo úradnú uzáveru ako pravé, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak takým činom spôsobí značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 177

Marenie prípravy a priebehu volieb alebo referenda

Kto inému násilím alebo hrozbou násilia alebo listou bráni vo výkone volebného práva alebo hlasovacieho práva v referende alebo iného takým spôsobom k výkonu volebného práva alebo hlasovacieho práva v referende núti, alebo

kto falšuje údaje v doklade o počte členov politickej strany alebo na petícii na volebné účely alebo v inom dokumente súvisiacom s voľbami alebo referendom alebo vedome použije taký dokument ako pravý, alebo

kto vedome nesprávne sčíta hlasy alebo poruší tajnosť hlasovania, alebo

kto inak hrubým spôsobom marí prípravu alebo priebeh volieb prezidenta Slovenskej republiky alebo ľudové hlasovanie o jeho odvolaní, prípravu alebo priebeh volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, Európskeho parlamentu alebo orgánov územnej samosprávy alebo prípravu alebo priebeh referenda,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

§ 178

Neoprávnené nakladanie s osobnými údajmi

(1) Kto neoprávnene oznámi alebo sprístupní údaje o inom zhromaždené v súvislosti s výkonom verejnej správy, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto údaje o inom získané v súvislosti s výkonom svojho povolania, zamestnania alebo funkcie neoprávnene oznámi alebo sprístupní, a tým poruší právnym predpisom ustanovenú povinnosť mlčanlivosti.

(3) Odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 vážnu ujmu na právach alebo oprávnených záujmoch osoby, ktorej sa údaj týka,
- b) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo
- c) ak spácha čin uvedený v odseku 1 porušením povinností vyplývajúcich z jeho povolania, zamestnania alebo funkcie.

ŠTVRTÁ HLAVA
TRESTNÉ ČINY VŠEOBECNE NEBEZPEČNÉ

Všeobecné ohrozenie

§ 179

(1) Kto úmyselne vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň alebo poruchu či haváriu prostriedku hromadnej prepravy alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), alebo

kto všeobecné nebezpečenstvo zvýši alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie,

potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin opätovne v krátkom čase, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť, škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 úmyselne smrť, alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 180

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) ak spácha taký čin preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uložení mu podľa zákona, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. b)

- a) škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. b) ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť viacerých osôb.

Ohrozenie bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla

§ 180a

(1) Kto na palube vzdušného dopravného prostriedku alebo civilného plavidla s úmyslom získať alebo vykonávať kontrolu nad takým prostriedkom

- a) použije proti inému násilie alebo pohrozenie bezprostredným násilím,
 - b) vyhráža sa inému usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu alebo
 - c) zneužije bezbrannosť iného,
- potresce sa odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom , prípadne popri týchto trestoch aj prepadnutím majetku sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 180b

Kto oznámi nepravdivú informáciu, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo prevádzku vzdušného dopravného prostriedku za letu alebo civilného plavidla za plavby, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

§ 180c

Zavlečenie vzdušného dopravného prostriedku do cudziny

(1) Kto sa za účelom zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny takého prostriedku zmocní alebo neoprávnene použije taký prostriedok, ktorý mu bol zverený, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom, prípadne popri týchto trestoch aj prepadnutím majetku sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 181

Porušovanie povinnosti pri hrozivej tiesni

Kto zmarí alebo sťaží odvrátenie alebo zmiernenie hrozivej tiesne, ktorá priamo postihuje väčšiu skupinu osôb, tým, že bez závažného dôvodu

- a) odoprie pomoc, ktorá je mu podľa zákona uložená alebo na ktorú sa zaviazal, alebo
 - b) zmarí poskytnutie takej pomoci inou osobou,
- potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

Ohrozenie životného prostredia

§ 181a

(1) Kto úmyselne vydá životné prostredie do nebezpečenstva závažného poškodenia tým, že poruší predpisy o ochrane životného prostredia alebo o hospodárení s prírodnými zdrojmi (ohrozenie životného prostredia), potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom

činnosti.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí na životnom prostredí značnú ujmu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí na životnom prostredí ujmu veľkého rozsahu.

§ 181b

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí ohrozenie životného prostredia (§ 181a ods. 1), potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchatel potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uložení mu podľa zákona, alebo

b) ak takým činom spôsobí na životnom prostredí značnú ujmu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. a) na životnom prostredí ujmu veľkého rozsahu.

§ 181c

Porušovanie ochrany rastlín a živočíchov

(1) Kto v rozpore s predpismi na ochranu prírody a krajiny

a) poškodí, zničí, vytrhne, vykope alebo nazbiera chránenú rastlinu alebo poškodí alebo zničí jej biotop,

b) usmrtí, zraní, chytí alebo premiestni chráneného živočícha alebo poškodí alebo zničí jeho biotop a obydlie, alebo

c) poškodí alebo zničí dreviny alebo ich vyrúbe

a v rozsahu nie malom, alebo ohrozí chránený živočíšny alebo rastlinný druh, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom, alebo zákazom činnosti, alebo prepadnutím vecí.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto v rozpore s predpismi na ochranu prírody a krajiny

a) v rozsahu nie malom získa pre seba alebo pre iného chráneného živočícha alebo chránenú rastlinu alebo exemplár,

b) v rozsahu nie malom drží, pestuje, chová, spracúva, dováža alebo vyváža chránené rastliny alebo chránené živočíchy alebo exempláre alebo s nimi obchoduje, alebo

c) zámerne odníme, falšuje, pozmení alebo inak neoprávnene použije nezameniteľné označenie chránených živočíchov alebo exemplárov.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom, alebo zákazom činnosti, alebo prepadnutím vecí sa páchatel potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 vo väčšom rozsahu,

b) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 v úmysle zadovážiť sebe alebo inému väčší prospech alebo

c) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2, hoci bol za obdobný priestupok v posledných dvoch rokoch postihnutý.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 v značnom rozsahu,
- b) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 v úmysle zadovážiť sebe alebo inému značný prospech,
- c) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen organizovanej skupiny alebo
- d) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2, hoci bol za taký alebo obdobný čin v posledných dvoch rokoch potrestaný alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký alebo obdobný čin v posledných dvoch rokoch prepustený.

(5) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 vo veľkom rozsahu,
- b) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 v úmysle zadovážiť sebe alebo inému prospech veľkého rozsahu alebo
- c) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 obzvlášť surovým alebo trýznivým spôsobom.

§ 181d

Pytliactvo

(1) Kto neoprávnene zasiahne do výkonu práva poľovníctva alebo do výkonu rybárskeho práva tým, že bez povolenia loví zver alebo ryby, alebo loví zver alebo ryby v čase ich ochrany alebo zakázaným spôsobom, alebo kto ukryje, prechováva alebo na seba alebo na iného prevedie zver alebo ryby neoprávnene ulovené alebo nájdené, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím vecí.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov alebo prepadnutím vecí sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1,

- a) hoci bol v posledných dvoch rokoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený,
- b) hromadne účinným alebo zavrhnutiahodným spôsobom, alebo
- c) ako člen organizovanej skupiny.

§ 181e

Nedovolený dovoz, vývoz a preprava odpadov

Kto v rozpore s predpismi o odpadoch dováža, vyváža alebo prepravuje odpad, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

§ 181f

Neoprávnené nakladanie s odpadmi

Kto v rozpore s predpismi o odpadoch nakladá s odpadmi a poškodí vodu, pôdu alebo ovzdušie tak, že spôsobí škodu v značnom rozsahu alebo odstránenie následku takéhoto poškodenia nie je možné, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo zákazom činnosti.

§ 181g

Porušovanie ochrany vôd

Kto koná v rozpore s predpismi na ochranu vôd a spôsobí mimoriadne havarijné zhoršenie kvality povrchových vôd alebo podzemných vôd tak, že spôsobí škodu v značnom rozsahu alebo odstránenie následku takéhoto zhoršenia kvality nie je možné, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo zákazom činnosti.

Poškodzovanie a ohrozovanie prevádzky všeobecne prospešného zariadenia**§ 182**

(1) Kto úmyselne ohrozí prevádzku

- a) verejného telekomunikačného zariadenia, pošty alebo zariadenia pre hromadnú verejnú dopravu, alebo odstráni, alebo urobí neupotrebitelnou zvislú dopravnú značku zákazovú alebo príkazovú,
- b) ochranného zariadenia proti úniku znečisťujúcich látok,
- c) energetického alebo vodárenského zariadenia,
- d) verejného ochranného zariadenia proti požiaru, povodni alebo inej živelnej pohrome,
- e) podmorského kábla alebo podmorského potrubia,
- f) obranného alebo ochranného zariadenia proti leteckým a iným podobným útokom alebo ich následkom, alebo
- g) podobného všeobecne prospešného zariadenia, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 poruchu prevádzky všeobecne prospešného zariadenia, alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 183

Kto úmyselne zničí alebo urobí neupotrebitelnou zreteľne označenú značku bodu astronomicko-geodetickej siete alebo základného nivelačného bodu alebo oporného gravimetrického bodu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 184

Kto z nedbanlivosti ohrozí prevádzku všeobecne prospešného zariadenia (§ 182 ods. 1), potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

Nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami**§ 184a**

(1) Kto sebe alebo inému vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, prepraví, zadováži alebo drží strelnú zbraň, jej súčasť alebo komponent, alebo strelivo bez povolenia alebo bez označenia zbrane určeného na jej identifikáciu podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, alebo takú činnosť sprostredkuje, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa páchatel potresce, ak na strelnej zbrani sfaľšuje, nedovolené zahladí, odstráni alebo inak pozmení označenie určené na jej identifikáciu a sledovanie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) vo väčšom rozsahu alebo
- c) za brannej pohotovosti štátu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) vo veľkom rozsahu alebo
- b) ako člen organizovanej skupiny pôsobiacej vo viacerých štátoch.

(5) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen zločineckej skupiny.

§ 185

(1) Kto bez povolenia

- a) vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, prepraví, zadováži alebo prechováva sebe alebo inému hromadne účinnú zbraň alebo jej súčasť, alebo komponent,
- b) hromadí strelné zbrane, hromadne účinné zbrane, strelivo alebo výbušniny alebo
- c) niektorú z činností uvedených v písmene a) alebo b) sprostredkuje, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa páchatel potresce, ak

- a) protipechotnú mínu sebe alebo inému vyvíja, vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, prepraví, zadováži, drží, skladuje alebo použije, alebo
- b) projektuje stavbu alebo používa prevádzku na výrobu chemických zbraní.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak čin uvedený v odseku 1 alebo 2 spácha

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) vo väčšom rozsahu alebo
- c) za brannej pohotovosti štátu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) vo veľkom rozsahu alebo
- b) ako člen organizovanej skupiny pôsobiacej vo viacerých štátoch.

(5) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen zločineckej skupiny.

§ 185a

Založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny a teroristickej skupiny

(1) Kto založí alebo zosnuje zločineckú skupinu, je jej členom, je pre ňu činný alebo ju podporuje, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Kto založí alebo zosnuje teroristickú skupinu, je jej členom, je pre ňu činný alebo ju podporuje, potresce sa odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov a prepadnutím majetku.

§ 185b**Osobitné ustanovenie o účinnej ľútosti**

(1) Trestnosť založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a) zaniká, ak páchatel dobrovoľne urobil oznámenie prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu o zločineckej skupine alebo teroristickej skupine a jej činnosti v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré hrozilo z jej ďalšej činnosti, mohlo byť ešte odstránené. Vojak môže urobiť také oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

(2) Ustanovením odseku 1 nie je dotknutá trestnosť páchatela za iný dokonaný trestný čin, ktorý už spáchal.

§ 185c**Osobitné ustanovenie o účasti agenta v zločineckej skupine a teroristickej skupine**

(1) Čin ináč trestný uvedený v § 185a, ktorý spácha agent ustanovený na plnenie úloh pri odhaľovaní trestných činov a pri zisťovaní ich páchatelov tým, že je činný v zločineckej skupine alebo v teroristickej skupine, alebo takú skupinu podporuje, nie je trestným činom, ak sa agent takého činu dopustí s cieľom odhaliť páchatela trestnej činnosti v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na čin, ktorým agent zločineckú skupinu alebo teroristickú skupinu založil alebo zosnoval.

Nedovolená výroba a držba omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovanie s nimi**§ 186**

Kto neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo prepadnutím vecí.

§ 187

(1) Kto neoprávnene omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor

- a) vyrobí, vyvezie, dovezie alebo prevezie,
- b) kúpi, vymení alebo inak zadováži,
- c) predá alebo inak sprostredkuje, alebo
- d) prechováva po akúkoľvek dobu,

potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo prepadnutím majetku, alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím vecí.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) pre osobu mladšiu ako osemnásť rokov alebo pre osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, alebo pre osobu postihnutú duševnou poruchou,
- b) pre osobu, ktorá sa lieči z drogovej závislosti, alebo
- c) opätovne.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce,

- a) ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo

b) ak čin uvedený v odseku 1 spácha v značnom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) pre osobu mladšiu ako pätnásť rokov.

(5) Rovnako ako v odseku 4 sa páchatel' potresce,

- a) ak činom uvedeným v odseku 1 poruší dôležitú povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho zamestnania, povolania alebo z funkcie,
- b) ak čin uvedený v odseku 1 spácha vo veľkom rozsahu,
- c) ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo
- d) ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť.

(6) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

(7) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen zločineckej skupiny alebo ak spôsobí takým činom smrť viacerých osôb.

Nedovolená výroba a držba jadrových materiálov a vysokorizikových chemických látok

§ 187a

(1) Kto bez povolenia vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, prechováva alebo inému zadováži jadrový alebo iný obdobný rádioaktívny materiál alebo vysoko rizikovú chemickú látku, alebo veci určené na jej výrobu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví,
- b) ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,
- b) ak získa takým činom prospech veľkého rozsahu, alebo
- c) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny alebo v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

§ 188

(1) Kto vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu, prekurzora, jadrovej alebo obdobnej rádioaktívnej látky alebo vysokorizikovej chemickej látky, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného väčší prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným

v odseku 1 pre seba alebo iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

§ 188a **Šírenie toxikománie**

(1) Kto zvádza iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu alebo ho v tom podporuje alebo kto zneužívanie takej látky inak podnecuje alebo šíri, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči osobe mladšej ako osemnásť rokov.

Šírenie nákazlivej choroby

§ 189

Kto úmyselne spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej ľudskej choroby, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

§ 190

Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej ľudskej choroby, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

§ 191

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby domácich alebo iných hospodársky dôležitých zvierat, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 rozšírenie takej choroby.

§ 192

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby alebo škodcu úžitkových rastlín, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 rozšírenie takej choroby alebo takého škodcu.

Ohrozovanie zdravia závadnými potravinami a inými potrebami

§ 193

(1) Kto má na predaj, vyrobí alebo sebe alebo inému úmyselne zadováži potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné ľudskému zdraviu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 fažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť.

§ 194

Kto má na predaj alebo na tento účel vyrobí alebo sebe alebo inému z nedbanlivosti zadováži potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné ľudskému zdraviu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

§ 194a**Nedovolená výroba liehu**

(1) Kto bez povolenia vo väčšom množstve páli alebo inak vyrába lieh alebo kto lieh bez povolenia vyrobený vo väčšom množstve prechováva alebo uvádza do obehu, potresce sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

(2) Rovnako sa potresce, kto neoprávnene vyhotoví alebo prechováva zariadenie na výrobu liehu.

§ 195**Spoločné ustanovenie**

Vláda Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví, čo sa považuje za omamné látky, psychotropné látky, jedy a jadrový materiál alebo jadrovú látku podľa § 186, 187, 187a a 188 a za anaboliká podľa § 218a, ktoré choroby sa považujú za nákazlivé podľa § 189 až 192 a na ktorých škodcov sa vzťahuje ustanovenie § 192.

PIATA HLAVA**TRESTNÉ ČINY HRUBO NARUŠUJÚCE OBČIANSKE SPOLUŽITIE****Násilie proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi****§ 196**

(1) Kto sa skupine obyvateľov vyhráza usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto použije násilie proti skupine obyvateľov alebo jednotlivcovi alebo sa im vyhráza usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu pre politické presvedčenie, národnosť, rasu, príslušnosť k etnickej skupine, vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potresce, kto sa spolčí alebo zhromaždí na spáchanie takého činu.

§ 197a

(1) Kto sa inému vyhráza usmrtením, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove.

§ 198**Hanobenie národa, rasy a presvedčenia**

(1) Kto verejne hanobí

- a) niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, alebo
- b) skupinu obyvateľov republiky pre vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 najmenej s dvoma osobami.

§ 198a**Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti**

(1) Kto verejne podnecuje k nenávisti k niektorému národu alebo rase alebo etnickej skupine alebo k obmedzovaniu práv a slobôd ich príslušníkov, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto sa spolčí alebo zhromaždí na spáchanie činu uvedeného v odseku 1.

Šírenie poplašnej zprávy**§ 199**

(1) Kto úmyselne spôsobí nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, ktorá je nepravdivá, alebo sa dopustí iného obdobného konania spôsobilého vyvolať také nebezpečenstvo, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto správu alebo iné obdobné konanie uvedené v odseku 1, hoci vie, že sú nepravdivé a môžu vyvolať opatrenie vedúce k nebezpečenstvu vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta, oznámi podniku alebo organizácii alebo policajnému alebo inému štátnemu orgánu alebo hromadnému informačnému prostriedku, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 2 opätovne, alebo
- b) ak spôsobí takým činom vážnu poruchu v hospodárskej prevádzke alebo hospodárskej činnosti podniku alebo organizácie alebo v činnosti štátneho orgánu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 200

Kto za brannej pohotovosti štátu spôsobí, čo aj z nedbanlivosti, nebezpečenstvo vážneho znepokojenia, malomyselnosti alebo porazeneckej nálady aspoň u časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú zprávu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 201**Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky**

Kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,

- a) hoci bol za taký čin v posledných dvoch rokoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený,
 - b) hoci bol za obdobný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky v posledných dvoch rokoch postihnutý,
 - c) ak spácha taký čin pri výkone zamestnania alebo inej činnosti, pri ktorých je vplyv návykovej látky obzvlášť nebezpečný, najmä ak vedie hromadný dopravný prostriedok, alebo
 - d) ak spôsobí takým činom, čo aj z nedbanlivosti, inému ublíženie na zdraví alebo väčšiu škodu na cudzom majetku alebo iný závažný následok,
- potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

§ 201a**Opilstvo**

(1) Kto sa pozitím alebo aplikáciou návykovej látky alebo inak privedie, hoci aj z nedbanlivosti, do stavu nepričetnosti, v ktorom sa dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov; ak sa však dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje miernejší trest, potresce sa oným miernejším trestom.

(2) Ustanovenie odseku 1, ako aj § 12 sa nepoužije, ak sa páchatel priviedol do stavu nepričetnosti v úmysle spáchať trestný čin.

§ 202**Výtržníctvo**

(1) Kto sa dopustí verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného, hanobí historickú alebo kultúrnu pamiatku, hrob alebo iné pietne miesto alebo hrubým spôsobom ruší zhromaždenie alebo obrad občanov, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny.

§ 203**Týranie zvierat**

(1) Kto týra zviera, hoci bol za obdobný priestupok v poslednom roku postihnutý alebo za taký čin v posledných dvoch rokoch odsúdený, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Kto utýra zviera, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom.

§ 204 Kupliarstvo

(1) Kto iného zjedná, pohne alebo zvedie na vykonávanie prostitúcie, alebo

kto koristí z prostitúcie vykonávanej iným,

potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 použitím násilia, hrozbou násilia alebo hrozbou inej vážnej ujmy alebo zneužitím tiesne alebo závislosti iného.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak získa činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značný prospech,
- b) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny,
- c) ak spácha taký čin na osobe mladšej ako osemnásť rokov, alebo
- d) ak spácha taký čin v cudzine.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a 2

- a) na osobe mladšej ako pätnásť rokov, alebo
- b) v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

Ohrozovanie mravnosti

§ 205

(1) Kto pornografické dielo

- a) ponúka, prenecháva alebo sprístupňuje osobe mladšej ako osemnásť rokov, alebo
 - b) vystavuje alebo inak sprístupňuje na mieste, ktoré je prístupné osobám mladším ako osemnásť rokov,
- potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až tri roky sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1

- a) poruší osobitnú povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho zamestnania, alebo
- b) získa pre seba alebo iného značný prospech.

§ 205a

(1) Kto vyrába, kupuje, dováža alebo inak zadovažuje a následne predáva, požičiava alebo inak uvádza do obehu, rozširuje, robí verejne prístupným alebo zverejňuje pornografické dielo, v ktorom sa prejavuje neúcta k človeku a násilie alebo ktoré zobrazuje sexuálny styk so zvieratom alebo iné sexuálne patologické praktiky, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou, použitím počítačovej siete alebo iným podobne účinným spôsobom, alebo
- c) voči osobe mladšej ako osemnásť rokov alebo na mieste, ktoré je prístupné osobám mladším ako osemnásť rokov.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1

- a) poruší osobitnú povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho zamestnania, alebo
- b) získa pre seba alebo iného značný prospech.

§ 205b

Výroba detského pornografického diela

(1) Kto zneužije dieťa na výrobu detského pornografického diela alebo umožní takéto jeho zneužitie, alebo sa inak podieľa na takejto výrobe, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na dieťati mladšom ako dvanásť rokov,
- b) s použitím násilia, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy, alebo zneužitím tiesne alebo závislosti iného, alebo
- c) na viacerých deťoch.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1

- a) poškodí telesný vývoj alebo mravný vývoj dieťaťa, alebo
- b) získa pre seba alebo iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví.

§ 205c

Rozširovanie detského pornografického diela

(1) Kto rozširuje detské pornografické dielo, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím vecí.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou, použitím počítačovej siete alebo iným podobne účinným spôsobom, alebo
- c) voči osobe mladšej ako osemnásť rokov alebo na mieste, ktoré je prístupné osobám mladším ako osemnásť rokov.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1

- a) poruší osobitnú povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho zamestnania, alebo
- b) získa pre seba alebo iného značný prospech.

§ 205d**Prechovávanie detského pornografického diela**

Kto prechováva detské pornografické dielo, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

§ 206**Ohováranie**

(1) Kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, najmä poškodí ho v zamestnaní, naruší jeho rodinné vzťahy alebo spôsobí mu inú vážnu ujmu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným obdobne účinným spôsobom.

Neposkytnutie pomoci**§ 207**

(1) Kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky vážnej poruchy zdravia, neposkytne potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky vážnej poruchy zdravia, neposkytne potrebnú pomoc, hoci je podľa povahy svojho zamestnania povinný takú pomoc poskytnúť, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

§ 208

Vodič dopravného prostriedku, ktorý po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, neposkytne osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti.

§ 209**Poškodzovanie cudzích práv**

(1) Kto inému spôsobí vážnu ujmu na právach tým, že

a) uvedie niekoho do omylu, alebo

b) využije niečí omyl,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto spôsobí ujmu na právach tomu, kto dobromyseľne oznámil skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, policajnému orgánu alebo orgánu činnému v trestnom konaní, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

(3) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potresce,

a) ak sa pri čine uvedenom v odseku 1 vydával za verejného činiteľa, alebo

b) ak na spáchanie činu uvedeného v odseku 2 zneužije svoje zamestnanie, povolanie, postavenie

alebo funkciu.

Neoprávnené odoberanie orgánov a tkanív

§ 209a

(1) Kto neoprávnené odoberie zo živej osoby orgán alebo tkanivo, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Rovnako sa potresce ten, kto pre seba alebo pre iného takýto orgán alebo tkanivo zadováži.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 209b

Kto neoprávnené sebe alebo inému zadováži z mŕtvej osoby orgán alebo tkanivo, potresce sa odňatím slobody na 6 mesiacov až tri roky.

ŠIESTA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI RODINE A MLÁDEŽI

§ 210

Dvojmanželstvo

(1) Kto za trvania svojho manželstva uzavrie manželstvo iné, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto uzavrie manželstvo s osobou, ktorá už je v inom manželstve.

§ 212

Opustenie dieťaťa

(1) Kto opustí dieťa, o ktoré má povinnosť sa starať a ktoré si samo nemôže zadovážiť pomoc, a vystaví ho tým nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 213

Zanedbanie povinnej výživy

(1) Kto neplní, čo aj z nedbanlivosti po dobu najmenej troch mesiacov, svoju zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa po dobu najmenej troch mesiacov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potresce, ak vydá činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 oprávnenú osobu nebezpečenstvu núdze.

§ 214**Osobitné ustanovenie o účinnej ľúlosti**

Trestnosť zanedbania povinnej výživy (§ 213) zaniká, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.

§ 215**Týranie blízkej osoby a zverenej osoby**

(1) Kto týra blízku osobu alebo osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobujúc jej fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie najmä

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobovaním rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie, alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku, alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,
- c) nútením k žobrote alebo k vykonávaniu činnosti vyžadujúcej jej neúmernú fyzickú záťaž alebo psychickú záťaž vzhľadom na jej vek alebo zdravotný stav, alebo spôsobilej poškodiť jej zdravie,
- d) vystavovaním vplyvu látok spôsobilých poškodiť jej zdravie alebo
- e) neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak poruší činom uvedeným v odseku 1 osobitnú povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo povinnosť, na ktorej plnenie sa osobitne zaviazal,
- b) ak spácha taký čin, hoci bol v posledných dvoch rokoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený,
- c) ak spácha taký čin na viacerých osobách, alebo
- d) ak pokračuje v páchaní takého činu po dlhší čas.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 obzvlášť surovým spôsobom, alebo
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť.

§ 216**Únos**

(1) Kto dieťa alebo osobu postihnutú duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutú odníme z opatrovania toho, kto má podľa zákona alebo podľa úradného rozhodnutia povinnosť starať sa o nich, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle zadovážiť sebe alebo inému majetkový prospech, alebo
- b) ak takým činom ohrozí mravný vývoj unesenej osoby.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

Obchodovanie s deťmi

§ 216a

(1) Kto za odmenu zverí dieťa do moci iného za účelom adopcie, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak takým činom získa značný prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 216b

(1) Kto za odmenu zverí dieťa do moci iného na účely využívania detskej práce alebo na iný účel, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak takým činom získa pre seba alebo iného značný prospech.

(3) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok,
- b) ak takým činom získa pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu, alebo
- c) ak taký čin spácha v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen zločineckej skupiny alebo spôsobí smrť viacerých osôb.

§ 217

Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže

Kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že

- a) umožní jej viesť záhaľčivý alebo nemravný život, alebo
- b) zvádza ju k zahálčivému alebo nemravnému životu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

§ 217a**Nezákonné zamestnávanie detí**

(1) Kto nezákonne zamestnáva dieťa mladšie ako 15 rokov, pričom mu bráni v povinnej školskej dochádzke, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až tri roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na dieťaťi, ktoré je zverené pod jeho dozor, zneužívajúc jeho závislosť, alebo ak činom uvedeným v odseku 1 získa akýkoľvek majetkový prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potresce, ak na spáchanie činu uvedeného v odseku 1 využije niečiu tieseň.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 pod hrozbou násillia alebo na viacerých deťoch.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 218**Podávanie alkoholických nápojov mládeži**

Kto sústavne alebo vo väčšej miere podáva osobám mladším ako osemnásť rokov alkoholické nápoje, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 218a**Podávanie anabolických látok mládeži**

Kto opakovane alebo vo väčšej miere podáva osobe mladšej ako osemnásť rokov anaboliká alebo iné prostriedky s anabolickým účinkom na iný ako liečebný účel, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

SIEDMA HLAVA**TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVIU****§ 219****Vražda**

(1) Kto iného úmyselne usmrtí, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov.

(2) Výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na dvoch alebo viacerých osobách,
- b) obzvlášť surovým alebo trýznivým spôsobom,
- c) opätovne,
- d) na osobe mladšej ako pätnásť rokov,
- e) na tehotnej žene,
- f) na inom pre rasu, príslušnosť k etnickej skupine, národnosť, politické presvedčenie, vyznanie alebo preto, že je bez vyznania,
- g) na verejnom činiteľovi pri výkone alebo pre výkon jeho právomoci,
- h) na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinností,

- i) ako člen organizovanej skupiny,
- j) v úmysle získať majetkový prospech alebo v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin alebo z inej obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky.

§ 220

Vražda novonarodeného dieťaťa matkou

Matka, ktorá v rozrušení spôsobenom pôrodom úmyselne usmrťí svoje novonarodené dieťa pri pôrode alebo hneď po ňom, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Ublíženie na zdraví

§ 221

(1) Kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinnosti, alebo
- b) ak spácha taký čin na inom pre politické presvedčenie, národnosť, rasu, príslušnosť k etnickej skupine, vyznanie alebo preto, že je bez vyznania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 222

(1) Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinnosti, alebo
- b) ak spácha taký čin na inom pre politické presvedčenie, národnosť, rasu, príslušnosť k etnickej skupine, vyznanie alebo preto, že je bez vyznania.

(3) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 smrť.

§ 223

Kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

§ 224

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uložení mu podľa zákona.

(3) Kto z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť viacerých osôb preto, že hrubo porušil predpisy o bezpečnosti práce alebo dopravy alebo hygienické predpisy, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(4) Rovnako ako v odseku 3 sa páchatel' potresce, ak v súvislosti so svojím zamestnaním, povolaním, postavením alebo funkciou alebo ako vodič dopravného prostriedku spôsobí v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak činom uvedeným v odseku 4 spôsobí z nedbanlivosti smrť dvoch alebo viacerých osôb.

§ 225

Ruvačka

(1) Kto úmyselne ohrozí život alebo zdravie iného tým, že sa zúčastní na ruvačke, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potresce, ak je pri čine uvedenom v odseku 1 inému spôsobená ťažká ujma na zdraví alebo smrť.

§ 226

Ohrozovanie pohlavnou chorobou alebo vírusom ľudskej imunodeficiencie

(1) Kto iného vydá, čo aj z nedbanlivosti, do nebezpečenstva pohlavnej nákazy alebo nákazy vírusom ľudskej imunodeficiencie, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až osem rokov sa páchatel' potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 vydá iného do nebezpečenstva smrti.

Nedovolené prerušenie tehotenstva

§ 227

(1) Kto tehotnej žene pomáha alebo ju zvedie k tomu, aby

- a) svoje tehotenstvo sama umele prerušila, alebo
- b) iného požiadala alebo inému dovolila, aby jej bolo tehotenstvo umele prerušené ináč ako spôsobom prípustným podľa zákonných predpisov o umelom prerušení tehotenstva, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 228

(1) Kto so súhlasom tehotnej ženy umele preruší jej tehotenstvo ináč ako spôsobom prípustným podľa zákonných predpisov o umelom prerušení tehotenstva, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak činom uvedeným v odseku 1

- a) získa značný prospech, alebo
- b) spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potresce, kto bez súhlasu tehotnej ženy umele preruší jej tehotenstvo.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 3 smrť.

§ 229

Tehotná žena, ktorá svoje tehotenstvo sama umele preruší alebo iného o to požiada alebo mu to dovoľí, nie je pre taký čin trestná, a to ani podľa ustanovení o návodcovi a pomocníkovi.

§ 230

Účasť na samovražde

(1) Kto iného pohne k samovražde alebo inému k samovražde pomáha, potresce sa, ak došlo aspoň k pokusu samovraždy, odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na osobe mladšej ako osemnásť rokov, na tehotnej žene alebo na osobe postihnutej duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutej.

ÔSMA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI SLOBODE A ĽUDSKEJ DÔSTOJNOSTI

Prvý oddiel

Trestné činy proti slobode

§ 231

Obmedzovanie osobnej slobody

(1) Kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle uľahčiť iný trestný čin.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 232

Pozbavenie osobnej slobody

(1) Kto iného pozbaví osobnej slobody, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 233**Zavlečenie do cudziny**

(1) Kto iného zavlečie do cudziny, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin na osobe mladšej ako pätnásť rokov alebo na osobe postihnutej duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutej, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 234**Lúpež**

(1) Kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potresce sa odňatím slobody na dva roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu alebo smrť.

§ 234a**Branie rukojemníka**

(1) Kto sa zmocní rukojemníka a hrozí, že ho usmrtí alebo že mu spôsobí ujmu na zdraví alebo inú vážnu ujmu s cieľom donútiť iného, aby niečo konal, opomenul alebo strpel, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na osem až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak v súvislosti s takým činom neoprávnene vnikne do domu alebo do bytu iného alebo tam neoprávnene zotrvá,
- c) ak je pri takom čine rukojemníkom osoba mladšia ako osemnásť rokov,
- d) ak sú pri takom čine rukojemníkmi viaceré osoby, alebo
- e) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 235**Vydieranie**

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo peňažným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou,
- c) ak spácha taký čin na blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove,
- d) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo značnú škodu, alebo
- e) ak spácha taký čin na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi v súvislosti s výkonom ich povinností.

(3) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch, alebo
- b) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť alebo škodu veľkého rozsahu.

Hrubý nátlak

§ 235a

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti k poskytnutiu plnenia majetkovej alebo nemajetkovej povahy pre seba alebo pre tretiu osobu za služby vlastné alebo služby tretej osoby, ktoré mu za také plnenie proti jeho vôli vnucuje, a to aj vtedy, ak také služby iba predstiera, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) so zbraňou,
- c) obzvlášť surovým alebo trýznivým spôsobom, alebo
- d) na viacerých osobách.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1

- a) značnú škodu alebo ním získa pre seba alebo iného značný prospech alebo
- b) ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1

- a) škodu veľkého rozsahu,
- b) ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo
- c) smrť.

(5) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť viacerých osôb.

§ 235b

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti k plneniu povinnosti zo záväzku, na ktorej splnenie má inak tretia osoba nárok, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) so zbraňou,
- c) obzvlášť surovým alebo trýznivým spôsobom.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo ak v súvislosti s takým činom neoprávnene vnikne do domu alebo do bytu iného, alebo tam neoprávnene zotrúva.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1

- a) ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo
- b) smrť.

(5) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť viacerých osôb.

§ 236

Obmedzovanie slobody vyznania

Kto násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy

- a) núti iného na účasť na náboženskom úkone,
 - b) zdrúuje iného bez oprávnenia od takej účasti, alebo
 - c) inému v užívaní slobody vyznania ináč bráni,
- potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

§ 237

Útlak

Kto iného núti, zneužívajúc jeho tieseň alebo závislosť, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

§ 238

Porušovanie domovej slobody

(1) Kto neoprávnene vnikne do domu alebo do bytu iného alebo tam neoprávnene zotrúva, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak použije pri čine uvedenom v odseku 1 násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia, alebo ak prekoná prekážku, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak použije pri čine uvedenom v odseku 1 násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia a taký čin spácha so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami.

§ 238a

Porušovanie slobody združovania a zhromažďovania

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy obmedzuje vo výkone jeho združovacieho alebo zhromažďovacieho práva, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto sa v súvislosti so zhromaždením, ktoré podlieha oznamovacej povinnosti, násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia protiví poriadkovým opatreniam zvolávateľa alebo určených usporiadateľov takého zhromaždenia, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Porušovanie tajomstva prepravovaných zpráv

§ 239

(1) Kto úmyselne poruší tajomstvo

- a) uzavretého listu alebo inej písomnosti, zasielaných poštou alebo iným dopravným zariadením, alebo
- b) zprávy podávanej telefónom, telegrafom alebo iným takým verejným zariadením, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Pracovník poštovej alebo telekomunikačnej služby, ktorý

- a) spácha čin uvedený v odseku 1,
- b) inému úmyselne umožní spáchať taký čin, alebo
- c) pozmení alebo potlačí písomnosť prepravovanú poštou alebo iným dopravným zariadením alebo správu podanú telefonicky, telegraficky alebo iným podobným spôsobom, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

§ 240

(1) Kto v úmysle spôsobil inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech

- a) prezradí tajomstvo, o ktorom sa dozvedel z písomnosti, telegramu alebo telefónneho hovoru, ktoré neboli určené jemu, alebo
- b) také tajomstvo využije, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Pracovník poštovej alebo telekomunikačnej služby, ktorý

- a) spácha čin uvedený v odseku 1, alebo
- b) inému úmyselne umožní spáchať taký čin, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

§ 240a

(1) Kto v rozpore so zákonom vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva zariadenie spôsobilé na odpočúvanie verejnej telekomunikačnej služby, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak získa takým činom pre seba alebo iného nie malý prospech.

Druhý oddiel
Trestné činy proti ľudskej dôstojnosti

§ 241
Znásilnenie

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia donúti ženu k súložu, alebo kto na taký čin zneužije jej bezbrannosť,

potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví,
- b) ak spácha taký čin na žene mladšej ako pätnásť rokov, alebo
- c) ak spácha taký čin na žene, ktorá je blízkou osobou alebo osobou, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 241a
Sexuálne násilie

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia donúti iného k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám, alebo kto na taký čin zneužije jeho bezbrannosť, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví,
- b) ak spácha taký čin na osobe mladšej ako pätnásť rokov, alebo
- c) ak spácha taký čin na blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

Sexuálne zneužívanie

§ 242

(1) Kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, alebo na osobe zverenej jeho dozoru, zneužívajúc jej závislosť.

(3) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 243

Kto zneužívajúc závislosť osoby mladšej ako osemnásť rokov alebo osoby zverenej jeho dozoru pohne ju k mimomanželskej súlož, alebo

kto takú osobu, zneužívajúc jej závislosť, iným spôsobom sexuálne zneužije,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 245**Súlož medzi príbuznými**

Kto vykoná súlož s príbuzným v pokolení priamom alebo so súrodencom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 246**Obchodovanie s ľuďmi**

(1) Kto s použitím podvodného konania, lsti, obmedzovania osobnej slobody, násilia, hrozby násilia, hrozby inej ťažkej ujmy alebo iných foriem donucovania, prijatia alebo poskytnutia peňažného plnenia či iných výhod na dosiahnutie súhlasu osoby, od ktorej je iná osoba závislá, alebo zneužitia svojho postavenia alebo zneužitia bezbrannosti alebo inak zraniteľného postavenia zláka, prepraví, prechováva, odovzdá alebo prevezme iného, hoci aj s jeho súhlasom, na účel jeho prostitúcie alebo inej formy sexuálneho vykorisťovania vrátane pornografie, nútenej práce či nútenej služby, otroctva alebo praktík podobných otroctvu, nevoľníctva, odoberania orgánov či tkanív alebo iných foriem vykorisťovania, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto zláka, prepraví, prechováva, odovzdá alebo prevezme osobu mladšiu ako 18 rokov, hoci aj s jej súhlasom, na účel jej prostitúcie alebo inej formy sexuálneho vykorisťovania vrátane pornografie, nútenej práce či nútenej služby, otroctva alebo praktík podobných otroctvu, nevoľníctva, odoberania orgánov či tkanív alebo iných foriem vykorisťovania.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 proti vôli iného,
- b) ak spácha taký čin na osobe mladšej ako 15 rokov,
- c) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny alebo
- d) ak takým činom získa pre seba alebo pre iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok,
- b) ak takým činom získa pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu alebo
- c) ak spácha taký čin v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

(5) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak čin uvedený v odseku 1 alebo 2 spácha ako člen zločineckej skupiny alebo ním spôsobí smrť viacerých osôb.

§ 246a**Klonovanie ľudskej bytosti**

(1) Kto vykoná akýkoľvek zásah s cieľom vytvoriť ľudskú bytosť v ktoromkoľvek štádiu jej vývoja, geneticky identickú s inou ľudskou bytosťou či živou, alebo mŕtvou, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo
- b) ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného nie nepatrný prospech.

DEVIATA HLAVA**TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU****§ 247****Krádež**

(1) Kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, a spôsobí tak škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa páchatel potresce, ak si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní
a

- a) taký čin spácha vlámaním, alebo
- b) bezprostredne po takom čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia, alebo
- c) taký čin spácha na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe,
- d) takou vecou je vec z úrody z pozemku, ktorý patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu,⁴⁾ alebo drevo z pozemku, ktorý patrí do lesného pôdneho fondu,⁴⁾ alebo ryba z rybníka s intenzívnym chovom.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky sa páchatel potresce, ak

- a) spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2, hoci bol za taký čin v posledných dvoch rokoch odsúdený, alebo
- b) spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 škodu nie malú.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 väčšiu škodu.

(5) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak taký čin zorganizuje alebo
- c) ak takým činom spôsobí značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(6) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 škodu veľkého rozsahu alebo ak spácha taký čin v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

§ 248 Sprenevera

(1) Kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 nie malú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako správca konkurznej podstaty alebo ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť hájiť záujmy poškodeného, alebo
- b) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(5) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 248a Nevyplatenie mzdy a odstupného

(1) Kto ako štatutárny orgán alebo prokurista právnickej osoby, alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nevyplatí svojmu zamestnancovi mzdu, plat alebo inú odmenu za prácu, náhradu mzdy, alebo odstupné, na ktorých vyplatenie má zamestnanec nárok, v deň ich splatnosti, hoci v tento deň mal finančné prostriedky na ich výplatu, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) voči viac ako desiatim zamestnancom alebo
- b) opätovne.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu alebo ak takým činom získa väčší prospech.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo ak takým činom získa značný prospech.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu alebo ak takým činom získa prospech veľkého rozsahu.

§ 249 Neoprávnené užívanie cudzej veci

(1) Kto sa zmocní cudzej veci nie malej hodnoty v úmysle ju prechodne užívať, alebo kto na cudzom majetku spôsobí škodu nie malú tým, že neoprávnené také veci, ktoré mu boli zverené, prechodne užíva,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

Neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla

§ 249a

(1) Kto sa zmocní cudzieho motorového vozidla hodnoty nie nepatrnej v úmysle prechodne ho používať, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce, ak v úmysle uvedenom v odseku 1 sa zmocní cudzieho motorového vozidla hodnoty nie malej.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak v úmysle uvedenom v odseku 1 sa zmocní cudzieho motorového vozidla väčšej hodnoty alebo ak už bol za čin uvedený v odseku 1 odsúdený.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak v úmysle uvedenom v odseku 1 sa zmocní cudzieho motorového vozidla značnej hodnoty alebo ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak v úmysle uvedenom v odseku 1 sa zmocní cudzieho motorového vozidla hodnoty veľkého rozsahu.

§ 249aa

(1) Kto neoprávnene prechodne používa cudzie motorové vozidlo, ktoré mu bolo zverené, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu alebo ak spácha taký čin opätovne.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 249b

Neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru

Kto protiprávne obsadí alebo užíva dom, byt alebo nebytový priestor iného, alebo

kto oprávnenej osobe v užívaní domu, bytu alebo nebytového priestoru neoprávnene bráni,

hoci bol v posledných dvoch rokoch za obdobný čin odsúdený alebo postihnutý, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

§ 249c

Neoprávnené vyrobenie a používanie elektronického platobného prostriedku a inej platobnej karty

(1) Kto neoprávnenne vyrobí, pozmení, napodobní, falšuje alebo si obstará elektronický platobný prostriedok alebo inú platobnú kartu, alebo predmet spôsobilý plniť takú funkciu s cieľom použiť ho ako pravý alebo na tento účel ho prechováva, prepravuje, použije alebo poskytne inému, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom sa potresce, kto neoprávnenne vyrobí, prechováva, obstará si alebo inak zadováži, alebo poskytne inému nástroj, počítačový program alebo iný prostriedok špeciálne prispôsobený na spáchanie činu uvedeného v odseku 1.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2, hoci bol za taký čin v posledných dvoch rokoch odsúdený, alebo
- b) ak spôsobil takým činom väčšiu škodu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen organizovanej skupiny alebo
- b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen zločineckej skupiny alebo
- b) ak takým činom spôsobí škodu veľkého rozsahu.

§ 249d

Neoprávnené vyrobenie a obstaranie telefónnej karty

(1) Kto neoprávnenne vyrobí alebo pozmení telefónnu kartu alebo predmet spôsobilý plniť jej funkciu v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech alebo v tomto úmysle si ich obstará, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny.

§ 250

Podvod

(1) Kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 nie malú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom

uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(5) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 250a

Úverový podvod

(1) Kto vyláka od iného úver alebo záruku na úver tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí škodu nie nepatrnú alebo získa pre seba prospech nie nepatrný, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto ako zamestnanec, člen, zástupca alebo iná osoba oprávnená konať za toho, kto úver poskytuje, umožní získať úver tomu, o kom vie, že nespĺňa podmienky určené na jeho poskytnutie.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 väčšiu škodu alebo ním získa väčší prospech.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značnú škodu alebo ním získa značný prospech.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 škodu veľkého rozsahu alebo ním získa prospech veľkého rozsahu.

§ 250b

Subvenčný podvod

(1) Kto vyláka od iného dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu alebo rozpočtu obce, ktorých poskytnutie alebo použitie je podľa zákona alebo iného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že ho uvedie do omylu v otázke ich splnenia, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto ako zamestnanec, člen, zástupca alebo iná osoba oprávnená konať za toho, kto dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu alebo rozpočtu obce poskytuje, umožní získať dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu alebo rozpočtu obce tomu, o kom vie, že nespĺňa podmienky určené na jeho poskytnutie.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 väčšiu škodu alebo ním získa väčší prospech.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značnú škodu alebo ním získa značný prospech.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 škodu veľkého rozsahu alebo ním získa prospech veľkého rozsahu.

§ 250c **Poisťovací podvod**

(1) Kto vyláka od iného poistné plnenie tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na jeho poskytnutie, a tak mu spôsobí škodu nie nepatrnú alebo získa pre seba prospech nie nepatrný, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto ako zamestnanec, člen, zástupca alebo iná osoba oprávnená konať za toho, kto poistné plnenie poskytuje, napomáha získať poistné plnenie tomu, o kom vie, že nespĺňa podmienky určené na jeho poskytnutie.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 väčšiu škodu alebo ním získa väčší prospech.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značnú škodu alebo ním získa značný prospech.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 škodu veľkého rozsahu alebo ním získa prospech veľkého rozsahu.

§ 250d **Neoprávnené obohatenie**

(1) Kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že neoprávneným zásahom do technického alebo programového vybavenia počítača, automatu alebo iného podobného prístroja, alebo technického zariadenia slúžiaceho na automatizované uskutočňovanie predaja tovaru, zmenu alebo výber peňazí, alebo na poskytovanie platených výkonov, služieb, informácií či iných plnení dosiahne, že tovar, služby alebo informácie získa bez požadovanej úhrady alebo peniaze získa neoprávnené, a spôsobí tým na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu nie malú.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo ak takým činom spôsobí značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 250e **Podvodný úpadok**

(1) Kto úmyselne ako štatutárny orgán alebo prokurista právnickej osoby spôsobí úpadok právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, tým, že majetok tejto právnickej osoby čo aj len sčasti použije

a) na založenie inej právnickej osoby alebo

b) na získanie jej majetkovej účasti v inej právnickej osobe,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, ak úmyselne spôsobí svoj úpadok tým, že svoj majetok použije čo aj len sčasti

- a) na založenie právnickej osoby alebo
- b) na získanie majetkovej účasti v právnickej osobe.

(3) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce prokurista fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom, ak úmyselne spôsobí úpadok tejto fyzickej osoby tým, že jej majetok použije čo aj len sčasti

- a) na založenie právnickej osoby alebo
- b) na získanie jej majetkovej účasti v právnickej osobe.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odsekoch 1, 2 alebo 3 väčšiu škodu alebo ním získa pre seba alebo pre iného väčší prospech.

(5) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odsekoch 1, 2 alebo 3 značnú škodu alebo ním získa pre seba alebo iného značný prospech.

(6) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odsekoch 1, 2 alebo 3

- a) inému úpadok alebo
- b) škodu veľkého rozsahu alebo ním získa pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

§ 250f

Zavinený úpadok

(1) Kto ako štatutárny orgán alebo prokurista právnickej osoby spôsobí úpadok tejto právnickej osoby a vo väčšom rozsahu zmarí uspokojenie jej veriteľa tým, že

- a) bez zodpovedajúceho finančného krytia investuje do stratového obchodu alebo do obchodu, ktorý sa vymyká z rámca pravidelného podnikania právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom,
- b) prijme alebo poskytne z hľadiska majetkových možností právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, neúmerne vysoký alebo nevýhodný úver,
- c) na škodu veriteľa právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, zničí, poškodí, daruje, zatají alebo inak odstráni čo aj len sčasti majetok tejto právnickej osoby,
- d) väčšiu časť príjmu z podnikania právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, použije na vlastnú osobnú spotrebu alebo
- e) príjem z podnikania právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, vloží čo aj len sčasti do lotérií, hier alebo stávk,

potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, ak spôsobí svoj úpadok a vo väčšom rozsahu zmarí uspokojenie svojho veriteľa tým, že

- a) bez zodpovedajúceho finančného krytia investuje do stratového obchodu alebo do obchodu, ktorý sa vymyká z rámca jej pravidelného podnikania,
- b) prijme alebo poskytne z hľadiska svojich majetkových možností neúmerne vysoký alebo nevýhodný úver,

- c) na škodu svojho veriteľa zničí, poškodí, daruje, zatají alebo inak odstráni čo aj len sčasti svoj majetok,
- d) väčšiu časť príjmu z podnikania použije na nadmernú osobnú spotrebu alebo
- e) príjem z podnikania vloží čo aj len sčasti do lotérií, hier alebo stávok.

(3) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce prokurista fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom, ak spôsobí úpadok tejto fyzickej osoby a vo väčšom rozsahu zmarí uspokojenie jej veriteľa tým, že

- a) bez zodpovedajúceho finančného krytia investuje do stratového obchodu alebo do obchodu, ktorý sa vymyká z rámca jej pravidelného podnikania,
- b) prijme alebo poskytne z hľadiska jej majetkových možností neúmerne vysoký alebo nevýhodný úver,
- c) na škodu jej veriteľa zničí, poškodí, daruje, zatají alebo inak odstráni čo aj len sčasti jej majetok,
- d) väčšiu časť príjmu z podnikania tejto fyzickej osoby použije na vlastnú osobnú spotrebu alebo
- e) príjem z podnikania tejto fyzickej osoby vloží čo aj len sčasti do lotérií, hier alebo stávok.

(4) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto ako štatutárny orgán alebo prokurista právnickej osoby koná spôsobom uvedeným v odseku 1 písm. a) až e), a úpadok právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, bol odvrátený len poskytnutím príspevku alebo iným opatrením orgánu štátu, územnej samosprávy alebo verejnoprávnej inštitúcie, ku ktorým neboli tieto orgány povinné.

(5) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odsekoch 1, 2 alebo 3 značnú škodu alebo ním získa pre seba alebo iného značný prospech.

(6) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odsekoch 1, 2 alebo 3

- a) inému úpadok alebo
- b) škodu veľkého rozsahu alebo ním získa pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

§ 250g

Prevádzkovanie nepoctivých hier a stávok

(1) Kto prevádzkuje peňažnú alebo inú podobnú hru alebo stávkou, ktorej pravidlá nezaručujú rovnaké možnosti výhry všetkým účastníkom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 značný prospech.

§ 250h

Nepovolená prevádzka lotérií a iných podobných hier

(1) Kto bez povolenia prevádzkuje lotériu alebo inú podobnú hru, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa potresce ten, kto činom uvedeným v odseku 1 spôsobí značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny.

Podielnictvo

§ 251

(1) Kto ukryje alebo na seba alebo iného prevedie

- a) vec, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, alebo
- b) to, čo za takú vec bolo zadovážené,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 značný prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo ak získa takým činom prospech veľkého rozsahu.

§ 251a

Kto ukryje alebo na seba alebo iného prevedie z nedbanlivosti vec väčšej hodnoty, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

Legalizácia príjmu z trestnej činnosti

§ 252

(1) Kto príjem alebo iný majetok z trestného činu

- a) prevedie na seba alebo iného, požičia, vypožičia, predisponuje v banke, dovezie, prevezie, privezie, premiestni, prenajme alebo inak sebe alebo inému zadováži, alebo
- b) drží, uschováva, ukrýva, užíva, spotrebuje, zničí, zmení alebo poškodí
v úmysle zatajiť existenciu takého príjmu alebo veci, zakryť ich pôvod v trestnom čine, ich určenie či použitie na spáchanie trestného činu, zmarif ich zaistenie na účely trestného konania alebo ich prepadnutie alebo zhabanie, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo zákazom činnosti, alebo prepadnutím majetku, alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného väčší prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo ak získa takým činom značný prospech.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako verejný činiteľ alebo
- b) ako člen organizovanej skupiny pôsobiacej vo viacerých štátoch, alebo v spojení s takou skupinou.

(5) Rovnako ako v odseku 4 sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

§ 252a

(1) Kto neoznámi alebo neohlási

- a) skutočnosti nasvedčujúce tomu, že iný spáchal trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 alebo
- b) neobvyklú obchodnú operáciu napriek tomu, že taká povinnosť mu vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

(2) Čin uvedený v odseku 1 nie je trestný, ak páchatel' nemohol oznámenie alebo ohlásenie urobiť bez toho, že by seba alebo blízku osobu neuviedol do nebezpečenstva trestného stíhania.

§ 253**Úžera**

(1) Kto zneužívajúc niečiu tieseň, neskúsenosť alebo rozumovú slabosť alebo niečie rozrušenie dá sebe alebo inému poskytnúť alebo sľúbiť plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere, alebo kto takú pohľadávku uplatní alebo v úmysle uplatniť ju na seba prevedie,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného značný prospech.

§ 254**Zatajenie veci**

(1) Kto si prisvojí cudziu vec nie nepatrnej hodnoty, ktorá sa dostala do jeho moci nálezom, omylom alebo ináč bez privolenia oprávnenej osoby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 značný prospech.

Porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku**§ 255**

(1) Kto inému spôsobí škodu nie nepatrnú tým, že poruší zákonom alebo na základe zákona ustanovenú povinnosť alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť hájiť záujmy poškodeného, alebo ak spôsobí takým činom značnú škodu.

§ 255a

Kto z nedbanlivosti inému spôsobí značnú škodu tým, že poruší zákonom alebo na základe

zákona ustanovenú povinnosť, alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

§ 256

Poškodzovanie veriteľa

(1) Kto čo aj len čiastočne zmarí uspokojenie svojho veriteľa tým, že

- a) zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou, zatají, predá, vymení alebo inak odstráni čo aj len časť svojho majetku,
- b) zaťaží vec, ktorá je predmetom záväzku, alebo ju prenajme,
- c) predstiera alebo uzná neexistujúce právo alebo záväzok, alebo postúpi svoju pohľadávku, alebo prevezme dlh iného, i keď na to nebol povinný ani oprávnený, alebo
- d) predstiera zmenšenie svojho majetku alebo jeho zánik, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potresce, kto čo aj len čiastočne zmarí uspokojenie veriteľa inej osoby tým, že

- a) zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou, zatají, predá, vymení, daruje alebo inak odstráni čo i len časť majetku dlžníka, alebo
- b) na majetok dlžníka uplatní neexistujúce právo alebo pohľadávku.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 väčšiu škodu alebo ním získa pre seba alebo iného väčší prospech.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2

- a) vážnu poruchu v podnikaní alebo hospodárení iného, alebo
- b) značnú škodu, alebo ním získa pre seba, alebo iného značný prospech.

(5) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2

- a) inému úpadok alebo
- b) škodu veľkého rozsahu alebo ním získa pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

§ 256a

Zvýhodňovanie veriteľa

(1) Kto ako dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, zmarí, hoci aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného veriteľa, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 256b**Machinácie v súvislosti s konkurzným a vyrovnávacím konaním**

(1) Kto ako konkurzný veriteľ v súvislosti s hlasovaním o nútenom vyrovnaní alebo ako veriteľ v súvislosti s hlasovaním na vyrovnávacom pojednávaní prijme alebo si dá sľúbiť majetkový alebo iný prospech, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto veriteľovi v súvislosti s hlasovaním o nútenom vyrovnaní za súhlas s vyrovnaním poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech.

Marenie konkurzného alebo vyrovnacieho konania**§ 256c**

Kto ako dlžník, úpadca alebo ako člen štatutárneho orgánu dlžníka alebo úpadcu marí konkurzné konanie alebo vyrovnacie konanie tým, že

- a) nesplní povinnosť uloženú mu zákonom o konkurze a vyrovnaní alebo
- b) uvedie nepravdivé údaje v zozname aktív a pasív, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov alebo zákazom činnosti.

§ 256d

(1) Kto marí konkurzné konanie tým, že

- a) zatají vec patriacu do konkurznej podstaty,
- b) znemožní, aby sa vec patriaca do konkurznej podstaty zapísala a odhadla,
- c) nevydá vec patriacu do konkurznej podstaty alebo
- d) zadrží, sfaľšuje alebo zničí zaznamenané informácie o majetku alebo finančných aktivitách dlžníka, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 257**Poškodzovanie cudzej veci**

(1) Kto zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou cudziu vec a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na veci svedka, znalca alebo tlmočníka pre výkon ich povinnosti.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu, alebo
- b) ak spácha taký čin na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitných predpisov.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 257a**Poškodenie a zneužitie záznamu na nosiči informácií**

(1) Kto v úmysle spôsobí inému škodu alebo inú ujmu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech získa prístup k nosiču informácií a

- a) také informácie neoprávnene použije,
- b) informácie zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnými, alebo
- c) urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo ak získa sebe alebo inému značný prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu alebo ak získa sebe alebo inému prospech veľkého rozsahu.

§ 258**Zneužívanie vlastníctva**

Kto poškodí dôležitý kultúrny alebo iný dôležitý všeobecný záujem tým, že zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou alebo zašantročí vlastnú vec, ktorá požíva ochranu podľa osobitných predpisov, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

§ 258a**Poškodzovanie a znehodnocovanie kultúrneho dedičstva**

(1) Kto bez povolenia vykonáva archeologický výskum alebo výkopy na území s archeologickými nálezmi, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak si prisvojí vec, ktorá je archeologickým nálezom a spôsobí tým škodu nie malú.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 alebo 2

- a) spôsobí značnú škodu,
- b) spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny alebo
- c) archeologický nález neoprávnene vyvezie mimo územia Slovenskej republiky.

DESIATA HLAVA**TRESTNÉ ČINY PROTI ĽUDSKOSTI****§ 259****Genocídium**

(1) Kto v úmysle úplne alebo čiastočne zničiť niektorú národnú, etnickú, rasovú alebo náboženskú skupinu

- a) uvedie príslušníkov takej skupiny do takých životných podmienok, ktoré majú privodiť ich úplné alebo čiastočné fyzické zničenie,
- b) vykoná opatrenie smerujúce k tomu, aby sa v takej skupine bránilo rodeniu detí,
- c) násilne prevádza deti z jednej takej skupiny do druhej, alebo
- d) spôsobí príslušníkovi takej skupiny ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto sa na čine uvedenom v odseku 1 zúčastní.

§ 259a

Mučenie a iné neľudské a kruté zaobchádzanie

(1) Kto v súvislosti s výkonom právomoci štátneho orgánu alebo orgánu územnej samosprávy inému mučením alebo iným neľudským a krutým zaobchádzaním spôsobí telesné alebo duševné utrpenie, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ,
- b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami, alebo
- c) ak pácha taký čin po dlhší čas.

(3) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 259b

Zločin proti ľudskosti

(1) Kto spácha voči civilnému obyvateľstvu čin považovaný článkom 7 Štatútu medzinárodného trestného súdu za zločin proti ľudskosti, potresce sa odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

(2) Výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak čin uvedený v odseku 1 spácha za odplatu, alebo
- b) ak takým činom spôsobí smrť viacerých osôb alebo iný obzvlášť závažný následok.

Podpora a propagácia hnutí smerujúcich k potlačeniu práv a slobôd občanov

§ 260

(1) Kto podporuje alebo propaguje hnutie, ktoré preukázateľne smeruje k potlačeniu práv a slobôd občanov alebo hlása národnostnú, rasovú, triednu alebo náboženskú zášť, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným podobne účinným spôsobom,
- b) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny, alebo

c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 261

Kto verejne prejavuje sympatie k fašizmu alebo k inému podobnému hnutiu uvedenému v § 260 alebo verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť zločiny fašizmu alebo iného podobného hnutia uvedeného v § 260, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 262

Používanie zakázaného bojového prostriedku a nedovolené vedenie boja

(1) Kto za vojny alebo za bojovej situácie

- a) nariadi použitie zakázaného bojového prostriedku alebo materiálu obdobnej povahy alebo taký prostriedok alebo materiál použije, alebo
- b) nariadi vedenie boja zakázaným spôsobom alebo sám takto boj vedie, potresce sa odňatím slobody na dva roky až sedem rokov.

(2) Rovnako sa potresce veliteľ, ktorý v rozpore s ustanoveniami medzinárodného práva o prostriedkoch a spôsoboch vedenia vojny úmyselne

- a) poškodí vojenskou operáciou civilné obyvateľstvo alebo civilné osoby na živote, zdraví alebo majetku alebo vedie proti nim útok z dôvodu represálií,
- b) vedie útok proti nebránenému miestu alebo demilitarizovanému pásu,
- c) zničí alebo poškodí priehradu, jadrovú elektrárňu alebo podobné zariadenie obsahujúce nebezpečné sily, alebo
- d) zničí alebo poškodí objekt určený na humanitárne účely alebo medzinárodne uznávanú kultúrnu alebo prírodnú pamiatku.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 obzvlášť závažný následok.

§ 263

Vojnová krutosť

(1) Kto za vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že neľudsky zaobchádza s bezbranným civilným obyvateľstvom, utečencami, ranenými, s príslušníkmi ozbrojených síl, ktorí zbrane už zložili, alebo s vojnovými zajatcami, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že

- a) nevykoná účinné opatrenia na ochranu osôb, ktoré takú pomoc potrebujú, najmä detí, žien a ranených, alebo takým opatreniam bráni, alebo
- b) zamedzí alebo bráni organizáciám civilnej obrany nepriateľa, neutrálneho alebo iného štátu v plnení ich humanitárnych úloh.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 263a**Perzekúcia obyvateľstva**

(1) Kto za vojny uplatňuje apartheid alebo pácha iné neľudské činy vyplývajúce z rasovej diskriminácie alebo terorizuje bezbranné civilné obyvateľstvo násilím alebo hrozbou jeho použitia, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny

- a) zničí alebo vážne naruší zdroj základných životných potrieb civilného obyvateľstva v obsadenom území alebo dotykovej zóne alebo svojvoľne neposkytne obyvateľstvu pomoc nevyhnutnú na prežitie,
- b) bezdôvodne oddaluje návrat civilného obyvateľstva alebo vojnových zajatcov,
- c) bezdôvodne presídľuje civilné obyvateľstvo obsadeného územia,
- d) osídľuje obsadené územie obyvateľstvom vlastnej krajiny, alebo
- e) svojvoľne znemožní civilnému obyvateľstvu alebo vojnovým zajatcom, aby sa o ich previnení rozhodovalo v nestrannom súdnom konaní.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 264**Plienie v priestore vojnových operácií**

Kto v priestore vojnových operácií, na bojisku, v miestach postihnutých vojnovými operáciami alebo na obsadenom území

- a) zmocní sa, využívajúc niečiu tieseň, cudzej veci,
 - b) svojvoľne cudzí majetok ničí alebo ho pod zámienkou vojrovej potreby odníma, alebo
 - c) okráda padnutých,
- potresce sa odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 264a**Ohrozenie kultúrnych hodnôt**

Kto za vojny

- a) zničí alebo si privlastní predmet kultúrnej hodnoty chránený medzinárodným dohovorom,
 - b) dopustí sa plienenia, vandalizmu alebo iného zneužitia voči predmetu kultúrnej hodnoty,
 - c) urobí v rozpore s medzinárodným dohovorom z predmetu kultúrnej hodnoty cieľ útoku alebo
 - d) využije v rozpore s medzinárodným dohovorom predmet kultúrnej hodnoty pod zvýšenou ochranou medzinárodného dohovoru alebo jeho bezprostredné okolie na podporu vojenskej činnosti,
- potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

§ 265**Zneužívanie medzinárodne uznávaných a štátnych znakov**

(1) Kto za brannej pohotovosti štátu alebo za vojny zneužije označenie Červeného kríža alebo iných rozlišovacích znakov alebo farieb uznávaných medzinárodným právom pre označenie zdravotníckych inštitúcií alebo dopravných prostriedkov zdravotníckej pomoci alebo evakuácie, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny zneužije znak Organizácie Spojených národov alebo vlajku alebo štátny alebo vojenský znak, insígnie alebo rovnošatu neutrálneho alebo iného štátu, ktorý nie je stranou v konflikte.

(3) Odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ako prostriedkom vojnovnej vierolomnosti obzvlášť závažný následok.

§ 265a

Spoločné ustanovenia

(1) Na účely použitia ustanovení tejto hlavy sa za vojnu považuje

- a) medzinárodný ozbrojený konflikt alebo
- b) zdĺhavý ozbrojený konflikt na území štátu medzi vládnymi orgánmi a organizovanými ozbrojenými skupinami alebo medzi takýmito skupinami navzájom s výnimkou vnútorných nepokojov a napätí (vzbury, izolované a ojedinelé akty násillia alebo iné akty podobnej povahy).

(2) Za vojenského veliteľa sa považuje aj osoba fakticky konajúca ako vojenský veliteľ.

(3) Vojenský veliteľ je trestne zodpovedný za trestné činy uvedené v § 259, 259b, 262, 263, 263a, 264 a 265, ak sa ich dopustili ozbrojené sily pod jeho faktickým velením a riadením v dôsledku jeho zlyhania riadiť také sily, ak

- a) vedel alebo na základe okolností v tom čase mal vedieť, že ozbrojené sily páchali alebo sa chystali spáchať také trestné činy a
- b) neuskutočnil všetky potrebné a primerané opatrenia v rámci svojej právomoci na zabránenie alebo potlačenie ich spáchania, alebo nepredložil vec príslušným orgánom na vyšetrovanie a trestné stíhanie.

(4) Nadriadený s výnimkou nadriadeného uvedeného v odseku 3 je trestne zodpovedný za trestné činy uvedené v odseku 3, ak ich spáchali jeho podriadení pod jeho faktickou autoritou a riadením ako výsledok jeho neschopnosti náležite riadiť takýchto podriadených, ak

- a) vedel alebo vedome prehliadal informácie, ktoré zrejme naznačovali, že podriadení páchali alebo sa chystali spáchať také trestné činy a
- b) trestné činy sa týkali aktivít, ktoré boli v rámci faktickej zodpovednosti a riadenia nadriadeného, a
- c) neuskutočnil všetky potrebné a primerané opatrenia v rámci svojej právomoci na zabránenie alebo potlačenie ich spáchania, alebo nepredložil vec príslušným orgánom na vyšetrovanie a trestné stíhanie.

JEDENÁSTA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI A PROTI CIVILNEJ SLUŽBE

Prvý oddiel

Trestné činy proti brannosti

§ 266

Marenie spôsobilosti na službu

(1) Kto seba alebo iného urobí trvalo alebo dočasne nespôsobilým alebo menej spôsobilým na plnenie brannej povinnosti alebo iných úloh pre obranu vlasti, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 267

Neplnenie odvodnej povinnosti

(1) Kto sa neustanoví na odvod, na preskúšanie alebo na nemocničné alebo výberové vyšetrenie v úmysle svoju odvodnú povinnosť nesplniť alebo jej splnenie oddialiť, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 268

Obchádzanie brannej povinnosti

(1) Kto sa dopustí machinácií v úmysle dosiahnuť úľavy v plnení brannej povinnosti, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa dopustí machinácií v úmysle

- a) sám sa celkom alebo sčasti vyhnúť plneniu brannej povinnosti, alebo
- b) iného celkom alebo sčasti vymknúť z plnenia brannej povinnosti, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu.

Nenastúpenie služby v ozbrojených silách

§ 269

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa trvalo vojenskej činnej službe alebo zvláštnej službe nenastúpi službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 270

(1) Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 271

Kto po vyhlásení mobilizácie, čo aj z nedbanlivosti,

- a) bez odkladu sa neustanoví z cudziny nastúpiť vojenskú činnú službu, alebo
- b) neposlúchne výzvu vydanú podľa ustanovení branného zákona na vstup do vojenskej služby spojeneckého štátu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 272**Porušovanie osobných a vecných povinností**

(1) Kto nesplní, čo aj z nedbanlivosti, osobnú alebo vecnú povinnosť pre obranu vlasti, kto sa úmyselne vyhýba plneniu takej povinnosti, alebo

kto plnenie takej povinnosti inou osobou, čo aj z nedbanlivosti, marí alebo sťažuje,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak ohrozí činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou záujmy obrany vlasti.

Druhý oddiel**Trestné činy proti civilnej službe****Nenastúpenie civilnej služby****§ 272a**

Kto v úmysle vyhnúť sa trvale civilnej službe túto službu nenastúpi do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 272b

Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, civilnú službu do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Vyhýbanie sa výkonu civilnej služby**§ 272c**

(1) Kto sa v úmysle vyhnúť sa výkonu civilnej služby alebo plneniu povinností z nej vyplývajúcich poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo

kto odopiera konať civilnú službu,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Kto zo zavrhnutiahodnej pohnútky odmieta plniť pokyny pri výkone civilnej služby, alebo kto také pokyny sústavne neplní,

potresce sa odňatím slobody až na osemnásť mesiacov.

§ 272d

(1) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako dva dni alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako štrnásť dní alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Kto v úmysle vyhnúť sa civilnej službe bez povolenia opustí miesto výkonu tejto služby alebo

sa bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

DVANÁSTA HLAVA TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Prvý oddiel

Trestné činy proti vojenskej podriadenosti a vojenskej cti

Neposlúchnutie rozkazu

§ 273

(1) Kto odoprie vykonať alebo úmyselne nevykoná rozkaz, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so skupinou vojakov,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou,
- c) ak spácha taký čin za okolností, že by tým mohol zmaríť alebo podstatne sťažiť splnenie dôležitej služobnej úlohy alebo ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov,
- d) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- e) ak spôsobí takým činom ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 274

(1) Kto z nedbanlivosti nevykoná rozkaz za okolností, že by tým mohol zmaríť alebo podstatne sťažiť splnenie dôležitej služobnej úlohy, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) ak spôsobí takým činom ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok,
- c) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 275

Sprotivenie a donútenie porušiť vojenskú povinnosť

(1) Kto kladie odpor vojakovi, ktorý plní vojenské povinnosti, alebo ho donúti porušiť vojenskú povinnosť, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so skupinou osôb,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou,
- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- d) ak spácha taký čin za bojovej situácie alebo ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo
- b) ak spácha čin uvedený v odseku 2 písm. a) alebo c) za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Urážka medzi vojakmi

§ 277

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia urazí

- a) nadriadeného alebo vyššieho, alebo
 - b) podriadeného alebo nižšieho,
- potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu,
- b) ak spácha taký čin proti vojenskej stráži,
- c) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami,
- d) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví, alebo
- e) ak spácha taký čin ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

§ 278

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia urazí vojaka rovnakej hodnosti v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 proti vojenskej stráži,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami,
- c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví, alebo
- d) ak spácha taký čin ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

§ 279

Násillie voči nadriadenému

(1) Kto použije násillie, hrozbu bezprostredného násillia alebo hrozbu inej ťažkej ujmy voči nadriadenému

- a) v úmysle pôsobiť na výkon jeho vojenských povinností, alebo
 - b) pre výkon jeho vojenských povinností,
- potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak sa pokúsi činom uvedeným v odseku 1 spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví,
- c) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami, alebo
- d) ak spácha taký čin ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Porušovanie práv a chránených záujmov vojakov

§ 279a

(1) Kto vojaka rovnakej hodnosti núti k osobným úsluhám alebo ho obmedzuje na právach alebo svojvoľne sťažuje výkon jeho služby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 násilím alebo hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami,
- c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví, alebo
- d) ak spácha taký čin ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 obzvlášť surovým spôsobom alebo so zbraňou,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 279b

(1) Kto podriadeného alebo nižšieho núti k osobným úsluhám alebo ho obmedzuje na právach alebo svojvoľne sťažuje výkon jeho služby, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 násilím alebo hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami,
- c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví, alebo
- d) spácha taký čin ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 obzvlášť surovým spôsobom alebo so zbraňou,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Druhý oddiel
Trestné činy proti povinnosti konať vojenskú službu

Vyhýbanie sa služobnému úkonu a výkonu vojenskej služby

§ 280

(1) Kto sa v úmysle vyhnúť sa plneniu služobného úkonu poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Kto sa v úmysle vyhnúť sa výkonu vojenskej služby alebo plneniu vojenských povinností poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo

kto odopiera konať vojenskú službu alebo plnenie vojenských povinností,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(4) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 3 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 281

Kto sa za bojovej situácie urobí z nedbanlivosti nespôsobilým vykonávať službu tým, že zneužije návykovú látku, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Dezercia

§ 282

(1) Kto sa svojmocne vzdáva v úmysle dlhodobo sa vyhnúť vojenskej službe, alebo kto sa svojmocne vzdáva dlhšie ako tridsať dní,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou alebo ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 284

(1) Kto sa svojmocne vzdáva po čas dlhší ako šesť dní alebo sústavne, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Kto sa svojmocne vzdáva po čas dlhší ako štrnásť dní, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(4) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak sa svojmocne vzd'aluje po čas dlhší ako dvadsaťštyri hodín za brannej pohotovosti štátu.

Tretí oddiel

Trestné činy proti povinnostiam strážnej a dozornej služby

§ 285

Porušovanie povinností strážnej služby

(1) Kto v strážnej alebo inej obdobnej službe poruší, čo aj z nedbanlivosti, predpisy alebo pravidlá tejto služby alebo osobitné nariadenia podľa nich vydané, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone strážnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny alebo vojenský význam,
- b) ak spácha taký čin obzvlášť hrubým porušením svojej povinnosti,
- c) ak spôsobí takým činom škodlivý následok, k odvráteniu ktorého výkon strážnej alebo inej obdobnej služby mal smerovať,
- d) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu, alebo
- e) ak spácha taký čin ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2 písm. a) a c).

§ 286

Porušovanie povinností dozornej služby

(1) Kto v dozornej alebo inej službe závažným spôsobom, čo aj z nedbanlivosti, poruší predpisy alebo pravidlá tejto služby, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Rovnako sa potresce, kto v dozornej alebo inej službe nedostatočným plnením svojich povinností umožní vyžadovanie osobných úsluh, obmedzovanie na právach a svojvoľné sťažovanie výkonu služby jedného vojaka voči druhému.

(3) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok, ktorému bol povinný zabrániť alebo spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník mierových jednotiek Organizácie Spojených národov.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie.

§ 287

Porušovanie povinností služby pri obrane vzdušného priestoru

(1) Kto poruší, čo aj z nedbanlivosti, pravidlá služby na rádiotechnických hláskach, v pohotovostných jednotkách alebo iných zariadeniach určených na zaistenie bezpečnosti vzdušného priestoru, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak čin uvedený v odseku 1 spácha za brannej pohotovosti štátu a spôsobí ním obzvlášť závažný následok.

Štvrtý oddiel

Trestné činy ohrozujúce bojaschopnosť

§ 288

Ohrozovanie morálneho stavu jednotky

(1) Kto popudzuje vojakov proti vojenskej službe alebo proti nadriadenému, kto šíri malomyselnosť, alebo

kto ináč sústavne rozvracia kázeň,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 288a

Porušovanie služobných povinností

(1) Kto na škodu súčasti ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru neplnením uložených služobných povinností, čo aj z nedbanlivosti, podstatne zníži použiteľnosť výzbroje, výstroja alebo iných vecných alebo finančných prostriedkov,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Kto bez oprávnenia použije vecný prostriedok väčšej hodnoty uvedený v odseku 1 alebo finančné prostriedky väčšej hodnoty na účel, na ktorý nie je určený, alebo na také použitie dá súhlas, alebo

kto zneužije alebo umožní zneužitie podriadených na mimoslužobné úkony,

potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce,

a) ak si zadováži činom uvedeným v odseku 2 sebe alebo inému značný prospech, alebo

b) ak spôsobí úmyselne spáchaným činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 zníženie bojaschopnosti, značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak spácha úmyselne čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 289

Zbabelosť pred nepriateľom

Kto sa za bojovej situácie zo zbabelosti alebo malomyselnosti vzdá do zajatia, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 290

Nesplnenie bojovej úlohy

(1) Kto sa bez dovolenia vzdialil za bojovej situácie, potresce sa odňatím slobody na tri roky až

pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

(2) Kto sa za bojovej situácie vyhýba povinnosti splniť bojovú úlohu alebo odoprie použiť zbraň, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 291

Opustenie bojových prostriedkov

(1) Kto za bojovej situácie odhodí, opustí alebo urobí neupotrebitelnou zbraň alebo iný vojnový materiál, potresce sa odňatím slobody na dva roky až sedem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok.

§ 292

Vydanie bojových prostriedkov nepriateľovi

Veliteľ, ktorý bez toho, že by to bolo vyvolané bojovou situáciou, nepriateľovi vydá, čo aj z nedbanlivosti, vojenské sily alebo ponechá mu opevnenia, bojovú techniku alebo iné bojové prostriedky, potresce sa, ak nekonal v úmysle podporovať nepriateľa, odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 293

Ublíženie parlamentárovi

Kto urazí parlamentára alebo člena jeho sprievodu, alebo

kto takú osobu neprávom zadrží,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

Piaty oddiel Spoločné ustanovenia

§ 294

Osobitné ustanovenia o trestnej zodpovednosti osôb podliehajúcich právomoci vojenských súdov

(1) Čin, ktorý vykazuje znaky trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 270, neuposlúchnutia rozkazu podľa § 273 ods. 1 a § 274 ods. 1, sprotivenia a donútenia k porušeniu vojenskej povinnosti podľa § 275 ods. 1, urážky medzi vojakmi podľa § 277 ods. 1 a § 278 ods. 1, porušovania práv a chránených záujmov vojakov podľa § 279a ods. 1, vyhýbania sa služobnému úkonu a výkonu vojenskej služby podľa § 280 ods. 1, dezercie podľa § 284 ods. 1, porušovania povinností dozornej služby podľa § 286 ods. 1, porušovania povinností služby pri obrane vzdušného priestoru podľa § 287 ods. 1, ohrozovania morálneho stavu jednotky podľa § 288 ods. 1 a porušovania služobných povinností podľa § 288a ods. 1, nie je trestným činom, ak stupeň jeho nebezpečnosti pre spoločnosť je malý.

(2) Súd môže upustiť od potrestania páchatela, ktorý ako osoba podliehajúca právomoci vojenských súdov spáchal trestný čin, ktorého stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je malý, tiež vtedy, ak veliteľ alebo náčelník ponúkol výchovné pôsobenie na páchatela a súd sa domnieva, že vzhľadom na to, na povahu spáchaného činu a na osobu páchatela sa uloženie trestu nejaví potrebným.

§ 295**Svojmocné vzdialenie**

Svojmocne sa vzdáva, kto

- a) sa vzdiali bez dovolenia od svojho útvaru alebo z miesta služobného pridelenia,
- b) sa neprihlásil u svojho útvaru alebo v mieste služobného pridelenia, hoci tam bol poslaný, alebo hoci uplynul čas jeho odôvodnenej neprítomnosti, najmä pri ustanovení, preložení, služobnej ceste alebo dovolenke,
- c) bol odlúčený za bojových akcií od svojho útvaru a nepripojil sa po zániku príčiny odlúčenia k svojmu alebo inému vojenskému útvaru, alebo
- d) sa neprihlásil u niektorého vojenského útvaru po návrate alebo po oslobodení z nepriateľského zajatia.

TRETIA ČASŤ**PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****§ 296**

(1) Trest právoplatne uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý nie je trestným činom podľa tohto zákona, sa nevykoná; ustanovenie tohto zákona o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na činy trestné podľa dekrétu prezidenta republiky č. 16/1945 Zb. o potrestaní nacistických zločincov, zradcov a ich pomáhačov a o mimoriadnych ľudových súdoch a podľa nariadenia Slovenskej národnej rady č. 33/1945 Zb. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdnictva v znení predpisov ich meniacich a doplňujúcich.

§ 297

(1) Ak ku dňu účinnosti tohto zákona nevykonaný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok, prípadne súčet takých trestov postupne uložených alebo ich zvyšok je viac ako pätnásť rokov, súd tento trest, prípadne postupne uložené tresty skráti pomerne tak, aby nevykonaný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok bol ku dňu účinnosti tohto zákona pätnásť rokov.

(2) Ak ku dňu účinnosti tohto zákona je nevykonaný trest zákazu činnosti alebo jeho zvyšok viac ako päť rokov, skráti súd tento trest alebo jeho zvyšok tak, aby ku dňu účinnosti tohto zákona bol päť rokov.

(3) Ak bol pred účinnosťou tohto zákona právoplatne uložený trest

- a) straty čestných práv občianskych alebo iný obdobný trest podľa zákona skôr účinného, končí sa strata volebného práva a práva zastávať funkciu sudcu a sudcu z ľudu dňom účinnosti tohto zákona,
- b) vylúčenia z vojska, považuje sa za neuložený,
- c) peňažný, nevykoná sa v prípade jeho nevykonalosti náhradný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok,
- d) zákazu pobytu, po účinnosti tohto zákona sa nevykoná, prípadne jeho výkon dňom účinnosti tohto zákona sa končí,
- e) uverejnenia rozsudku, po účinnosti tohto zákona sa nevykoná.

§ 298

Ustanovenia tohto zákona o podmieničnom prepustení a podmieničnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti sa použijú s výnimkou ustanovenia § 62 aj na tresty uložené pred účinnosťou tohto zákona.

§ 299

Horná hranica druhej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej v § 1 ods. 2 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru sa znižuje na pätnásť rokov.

§ 299a

(1) Od 1. septembra 2003 môže súd rozhodnúť podľa § 30 ods. 1, ak bol trestný čin, za ktorý súd uložil trest odňatia slobody na doživotie, spáchaný po 1. septembri 2003.

(2) Od 1. septembra 2003 sa ustanovenie § 30 ods. 2 vzťahuje aj na osobu, ktorá bola odsúdená na trest odňatia slobody na doživotie pred 1. septembrom 2003, ak táto osoba spáchala po 1. septembri 2003 trestný čin, za ktorý je odsúdená na trest odňatia slobody na doživotie.

(3) Zmenené ustanovenia § 35 ods. 2 a 3 sa od 1. septembra 2003 použijú len vtedy, ak sú dotknuté trestné činy spáchané po 1. septembri 2003.

(4) Ustanovenie § 43 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 pred 1. septembrom 2003, ak táto osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 43 po 1. septembri 2003. Súd však nemusí vziať do úvahy odsúdenie uložené pred 1. septembrom 2003, ak by vzhľadom na mimoriadne okolnosti predchádzajúcich prípadov bolo pre páchatela použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej v § 43 neprimerane prísne.

§ 299b

Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 299c

(1) Odsúdených, ktorí k 1. augustu 2004 vykonávajú trest odňatia slobody vo vojenskom nápravnom útvare, súd zaradiť na výkon zvyšku trestu do prvej nápravnovýchovnej skupiny.

(2) U odsúdených, u ktorých súd rozhodol, že vykonávajú trest odňatia slobody vo vojenskom nápravnom útvare a výkon trestu nenastúpili do 1. augusta 2004, súd rozhodne, že trest vykonajú v prvej nápravnovýchovnej skupine.

§ 300

Zrušujú sa:

1. trestný zákon č. 86/1950 Zb.,
2. zákon č. 63/1956 Zb., ktorým sa mení a doplňuje trestný zákon č. 86/1950 Zb.,
3. ustanovenia § 4 až 6 zákona č. 68/1957 Zb. o umelom prerušení tehotenstva.

§ 301

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1962.

§ 1

Pri trestných činoch proti mieru, vojnových trestných činoch, trestných činoch proti ľudskosti a ďalších trestných činoch, spáchaných v čase od 21. mája 1938 do 31. decembra 1946 (v čase zvýšeného ohrozenia republiky) vojnovými zločincami alebo ich pomáhačmi v prospech alebo v službách okupantov, ktoré sú trestnými činmi podľa zákona č. 140 Zb. z 29. novembra 1961 a boli trestnými činmi i podľa zákonov platných v čase ich spáchania i neskorších zákonov, pokiaľ by pri ich malo nastať premlčanie trestného stíhania k 9. máju 1965 alebo neskoršie, sa nepremlčuje ani trestné stíhanie ani výkon trestu.

Článok III

Prechodné ustanovenia

1. Trest právoplatne uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý nie je trestným činom ani prečinom podľa tohto zákona, sa nevykoná; ustanovenie Trestného zákona o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije. Ak za taký trestný čin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd trest pomerne skráti. Pritom prihliadne na vzájomný pomer závažnosti činu, ktorý od účinnosti tohto zákona nie je trestným činom ani prečinom, a ostatných činov.
2. Trest právoplatne uložený po nadobudnutí účinnosti zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia Československej socialistickej republiky č. 10/1989 Zb. za trestný čin sťažovania výkonu právomoci verejného činiteľa podľa § 156a Trestného zákona súd pomerne skráti. Pritom prihliadne na vzájomný pomer hornej hranice trestu odňatia slobody pred nadobudnutím a po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za tento čin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest.

Článok II

1. Tresty uložené pred účinnosťou tohto zákona sa vykonávajú, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, podľa doterajších predpisov.
2. Uložený trest smrti sa mení na trest odňatia slobody na doživotie.
3. Trest odňatia slobody uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý nie je trestným činom, prípadne jeho nevykonaný zvyšok, sa nevykoná. Ustanovenie o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije. Ak za taký trestný čin alebo prečin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd trest pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer závažnosti činov, ktoré od účinnosti tohto zákona nie sú trestnými činmi, a ostatných činov.
4. Trest odňatia slobody uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý sa bude naďalej posudzovať ako miernejšie trestný, súd pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer trestnej sadzby ustanovenej na pôvodný trestný čin alebo prečin a sadzby ustanovenej na miernejšie trestný čin. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za taký čin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest.

Ak trest odňatia slobody uložený obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa doterajšieho § 41 písm. b) presahuje hornú hranicu základnej trestnej sadzby, súd trest skráti na túto hranicu.

5. Ak pred účinnosťou tohto zákona bol uložený a do dňa účinnosti nebol úplne vykonaný trest
 - a) nápravného opatrenia, vykoná sa podľa doterajších predpisov;
 - b) zákazu činnosti, započíta sa do neho doba, po ktorú bolo oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, odňaté podľa osobitných predpisov; ak je táto doba dlhšia ako nevykonaný zvyšok trestu zákazu činnosti, končí sa výkon tohto trestu dňom účinnosti tohto zákona.
6. Ustanovenie § 69 ods. 1 sa od účinnosti tohto zákona použije aj na zahľadenie trestov prepadnutia majetku a zákazu pobytu. Doba pre zahľadenie takého odsúdenia je tri roky
 - a) od právoplatnosti rozsudku, ktorým bol uložený trest prepadnutia majetku,
 - b) od výkonu trestu zákazu pobytu alebo odpustenia takého trestu alebo od premlčania jeho výkonu.

7. Ak súd nerozhodol o zahľadení odsúdenia mladistvého a pred účinnosťou tohto zákona
 - a) bolo právoplatne rozhodnuté, že sa podmienene prepustený mladistvý osvedčil,
 - b) bol zaplatený samostatne uložený peňažný trest alebo bolo právoplatne upustené od jeho výkonu alebo od výkonu jeho zvyšku, alebo
 - c) nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol mladistvému samostatne uložený trest prepadnutia veci,hľadá sa od účinnosti tohto zákona na mladistvého, ako by nebol odsúdený.
8. Od ochranného dohľadu alebo jeho nevykonaného zvyšku sa dňom účinnosti tohto zákona upúšťa.

Článok II

Prechodné ustanovenia

1. Odsúdených, ktorí ku dňu účinnosti zákona vykonávajú trest odňatia slobody vo vojenskom nápravnom útvare, súd zaradí na výkon zvyšku trestu do prvej nápravno-výchovnej skupiny.
2. U odsúdených, u ktorých súd rozhodol, že vykonajú trest odňatia slobody vo vojenskom nápravnom útvare, a výkon trestu dosiaľ nenastúpili, súd rozhodne, že trest vykonajú v prvej nápravno-výchovnej skupine.

Čl. II

Prechodné ustanovenie

Trestnosť činu krivej výpovede a nepravdivého znaleckého posudku podľa § 175 Trestného zákona, ktorý bol spáchaný pred vyhľadávacím orgánom, ak konal vyhľadávanie podľa Trestného poriadku, alebo štátnym notárom alebo orgánom hospodárskej arbitráže, ak vykonávali rozhodovaciu činnosť, alebo pred vyšetrovacou komisiou Federálneho zhromaždenia alebo Slovenskej národnej rady, sa posúdi podľa doterajších predpisov.

Čl. II

1. Tresty uložené pred dňom účinnosti tohto zákona sa vykonávajú, ak ďalej nie je ustanovené inak, podľa doterajších predpisov.
2. Trest odňatia slobody uložený pred dňom účinnosti tohto zákona za čin, ktorý podľa tohto zákona nie je trestným činom, prípadne jeho nevykonaný zvyšok sa nevykoná. Ustanovenie o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije. Ak za taký trestný čin a zbiehajúci sa iný trestný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd trest pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer závažnosti trestných činov, ktoré odo dňa účinnosti tohto zákona nie sú trestnými činmi, a ostatných trestných činov.
3. Trest odňatia slobody uložený pred dňom účinnosti tohto zákona za trestný čin, ktorý sa bude po dni účinnosti tohto zákona posudzovať ako miernejšie trestný, súd pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer trestnej sadzby ustanovenej na pôvodný trestný čin a sadzby ustanovenej na miernejší trestný čin. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za taký čin a zbiehajúci sa iný trestný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest.

Čl. II

1. Trest odňatia slobody uložený pred 1. septembrom 2002 za čin, ktorý podľa tohto zákona nie je trestným činom, prípadne jeho nevykonaný zvyšok sa nevykoná. Ustanovenie o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije. Ak za taký trestný čin a zbiehajúci sa iný trestný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd trest pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer závažnosti trestných činov, ktoré od 1. septembra 2002 nie sú trestnými činmi, a ostatných trestných činov.
2. Trest odňatia slobody uložený pred 1. septembrom 2002 za trestný čin, ktorý sa bude po 1. septembri 2002 posudzovať ako miernejšie trestný, súd pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer trestnej sadzby ustanovenej na pôvodný trestný čin a sadzby ustanovenej na miernejší trestný čin. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za taký čin a zbiehajúci sa iný trestný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

**Príloha
k zákonu č. 140/1961 Zb.**

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ
ÚNIE**

1. Smernica Rady 2002/90/ES z 28. novembra 2002, ktorá definuje napomáhanie neoprávneného vstupu, tranzitu a bydliska (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 328, 5. 12. 2002).
2. Rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 082, 22.3.2001).
3. Rámcové rozhodnutie Rady 2001/413/SVV z 28. mája 2001 o boji proti podvodom a falšovaniu bezhotovostných platobných prostriedkov (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 149, 2. 06. 2001).
4. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV z 13. júna 2002 o boji proti terorizmu (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 164, 22. 06. 2002).
5. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV z 19. júla 2002 o boji proti obchodovaniu s ľuďmi (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 203, 1. 08. 2002).
6. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/946/SVV z 28. novembra 2002 o posilnení trestného systému na zabránenie napomáhaniu neoprávneného vstupu, tranzitu a bydliska (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 328, 5. 12. 2002).

- 1) Zákon č. 547/1990 Zb. o nakladaní s niektorými druhmi tovaru a technológií a o ich kontrole.
- 1) Napríklad zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení zákona č. 173/1968 Zb., zákona č. 100/1970 Zb., zákona č. 47/1973 Zb., zákona č. 179/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 296/1993 Z. z.
- 2) Nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 53/1992 Zb. o minimálnej mzde v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 645/1992 Zb. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 248/1993 Z. z.
- 4) § 2 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 83/2000 Z. z.
- 5) § 2 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov.
§ 9 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.
- 24) § 17 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
- 25) § 38 zákona č. 21/1992 Zb. o bankách (úplné znenie č. 62/1996 Z. z.).

